

1 tiho ili je mikrofona bio isključen.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Kasagiću, recite par reči,
3 molim Vas, da proverimo da li Vas čuju prevodioci.

4 SVEDOK: U redu je. Ja sad sve čujem.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. U redu, hvala.

6 Molim Vas, samo vodite računa da ne budete previše udaljeni od
7 mikrofona.

8 Gospodine Tieger, možete početi.

9 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala.

10 P: Gospodine Kasagić, u toku Vašeg svedočenja ovde ranije pominjali ste
11 neke od odluka Kriznog štaba ARK-a i prilika u kojima su te odluke Kriznog štaba
12 ARK-a iznošene pred Skupštinu Autonomne regije Krajina radi potvrde. Vi ste
13 rekli, ako se dobro sećam, da ste povremeno se protivili nekim odlukama ili
14 nekoj konkretnoj odluci i da je još troje ljudi takođe imalo primedbe na njih.
15 Sud je pitao za mogućnost da se nabave dokumenti koji bi se odnosili na
16 verifikaciju Kriznog štaba ARK-a, njihovih odluka i verifikaciju tih odluka na
17 Skupštini. I mislim da mi sada imamo jedan takav dokument koji se upravo odnosi
18 na tu temu i ja ću Vam ga predočiti za koji trenutak.

19 Ali, najpre da Vas pitam, Vi ste naime govorili o nekoj konkretnoj
20 odluci, da li je ta konkretna odluka bila predložena na usvajanje ili je pak
21 postojalo niz odluka Kriznog štaba ARK-a koji je podnesen Skupštini na potvrdu
22 ili odbacivanje?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Skupština je trebala da potvrdi ili da odbaci sve odluke Kriznog
2 štaba koje su u međuvremenu donesene do održavanja te Skupštine. Ali ja se
3 jedino sjećam te odluke, jer sam se njoj duboko usprotivio.

4 P: Da li se sećate ko je osim delegata u Skupštini, ko je bio prisutan u
5 toj prilici? Konkretno, da li se sećate da li su bili prisutni razne ličnosti sa
6 republičkog i regionalnog nivoa?

7 O: Sećam se da niko nije bio prisutan sa republičkog nivoa. A
8 regionalnog se ne sećam jer je to bila krajina... odnosno Skupština regije. U
9 međuvremenu sjetio sam se da je Novak Kondić... Marinko Kontić glasao kao ja,
10 protiv te odluke.

11 P: A da li je to bila ona vrsta skupštinske sednice gde se razgovaralo i
12 radilo i o drugim stvarima, a ne samo verifikacija odluka ARK-a? Na primer, da
13 li je tu bilo informacija o političkoj i bezbednosnoj situaciji u regiji ili pak
14 u republici?

15 O: Sadržaj te Skupštine, ne sećam se. Samo mi je ovo ostalo u sjećanju,
16 čemu sam se usprotivio.

17 P: Pogledajmo onda kako je izgledao taj sastanak Skupštine ARK-a od 17.
18 jula 1992. godine, a to se može pronaći u ovom registratoru pod brojem 26.

19 Gospodine Kasagić, pod brojem 26 nalaze se izvodi iz zapisnika sa 18.
20 sednice Skupštine Autonomne regije Krajina, koja je održana u velikoj sali Doma
21 kulture sa početkom u 11 časova. I kao što možete videti sa dnevnog reda na ovoj
22 prvoj stranici, pod tačkom broj 4 je verifikacija odluke i zaključaka koje je
23 doneo Krizni štab, odnosno Ratno predsedništvo Autonomne regije Krajina.

24

25

26

27

28

29

30

1 Tačno je, zar ne, gospodine Kasagiću, da je prethodna sednica Skupštine
2 autonomne regije bila održana još u aprilu 1992. godine? Dakle to je ona koja je
3 neposredno prethodila ovoj sednici.

4 O: Ne znam drugih sjednica. Ne sećam se.

5 P: Ali, da li to odgovara Vašem opštem sećanju na taj period i da je
6 prošlo toliko vremena između sednice Skupštine, otprilike one koja je bila na
7 početku rata, a zatim sledeća nakon što je konflikt već počeo? Molim Vas da
8 odgovorite glasno, da Vas čujemo.

9 O: Ja nisam obraćao veliku pažnju na rad Skupštine AR Krajine. Smatrao
10 sam da je to zajednica opština. Kad je počeo rat, ona je izgubila nekakav
11 značaj, onaj kojega sam ja smatrao i kad smo donosili -

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Moram da Vas prekinem. Pitanje,
13 jednostavno pitanje je bilo: da li je proteklo otprilike tri meseca između te
14 dve sednice i da li se i Vi tako toga sećate? Ako nije tako ili ako se ne sećate
15 ili ako ne znate, samo nam to recite.

16 SVEDOK: Ne sećam se.

17 G. TIEGER: [simultani prevod]

18 P: Ako pogledamo nakratko ovu tačku dnevnog reda 4, "Verifikacija odluke
19 i zaključaka koje je doneo Krizni štab i Ratno predsedništvo Autonomne regije
20 Krajina", u zaključcima se vidi da je bilo debate u kojima je učestvovalo
21 nekoliko odbornika i da su sve odluke potvrđene. A da je od 29 odbornika koji su
22 bili prisutni, 28 glasalo za odluke i zaključke, a 1 odbornik je bio protiv
23 odluka i zaključaka Kriznog štaba, odnosno Ratnog predsedništva Autonomne regije

24

25

26

27

28

29

30

1 Krajina.

2 O: Primjećujem da tako piše, ali ovo nije tačno. Znam da je nas četiri
3 glasalo protiv.

4 P: Pa Vi ste rekli da ima puno stvari kojih se ne sećate o toj sednici i
5 da niste na to baš obraćali mnogo pažnje. Pa bih ja hteo da Vam skrenem pažnju
6 na neke delove ovog zapisnika koji će možda pomoći da osvežite pamćenje.

7 Najpre, pogledajte, molim Vas, mesto gde se govori o tome ko je bio
8 prisutan. To je neposredno pre dnevnog reda. Tu vidimo da je sednici
9 prisustvovalo više ljudi koji nisu bili članovi te Skupštine, uključujući i
10 ministra odbrane Subotića, Velibora Ostojića, ministra informisanja; zatim
11 Dragana Kalinića, ministra zdravstva Republike Srpske; general Talić, Milan
12 Martić, ministar unutrašnjih poslova SRK i Goran Hadžić, između ostalih.

13 Gospodine Kasagić, da li Vam ovo pomaže da se prisetite toga da je tu
14 prisustvovalo više visokih funkcionera i sa republičkog nivoa i izvan RS-a, i da
15 su oni bili prisutni na ovoj sednici Skupštine?

16 O: Ja zaista ovih lica se ne sećam. Bio sam samo opsjednut tom odlukom
17 koja je izuzetno pogrešna i na nju sam bacio akcenat.

18 P: Takođe vidimo da je pod tačkom broj 1, gospodin Brđanin, predsednik
19 Ratnog predsedništva Autonomne regije Krajina i Stojan Župljanin, koji je bio
20 sekretar Sekretarijata za unutrašnje poslove, odnosno načelnik Centra službi
21 bezbednosti Autonomne regije Krajina. Dakle, oni su podneli izveštaje o
22 aktualnoj političko-bezbednosnoj situaciji u ARK-u. A i da su general Talić i
23 Živorad Ninković, kao i gospodin Martić obavestili odbornike, upoznali odbornike

24

25

26

27

28

29

30

1 o ratnim operacijama VRS-a u Posavini.

2 Možete li nam reći nešto o izveštajima koje su podneli gospodin Brđanin,
3 gospodin Župljanin, general Talić, Ninković ili Martić i to prilikom ove sednice
4 Skupštine?

5 O: Ne mogu, zaista, ništa ne mogu. Ne sećam se. Davno je bilo. Ničeg se
6 o tog ne sećam sem ove odluke, jer sam o njoj često pričao i držao *Službeni*
7 *glasnik* koji je to potvrđivao, tu odluku. *Službeni glasnik* broj 5, AR Krajina.

8 P: Da li ste se Vi usprotivili bilo kojoj drugoj odluci Kriznog štaba
9 ARK-a osima ove koju ste naglasili u toku glavnog ispitivanja ovde pred Sudom?

10 O: Ja inače sa Brđaninom nisam se slagao, pa sam imao s njim čestih
11 sukoba zbog njegovog takvog rada i zbog nastupa javnog koji je štetio nama i
12 svim drugima, ali nisam se posebno suprotstavljao nekim odlukama nit' sam išao
13 na skupštine AR Krajine.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Kasagiću, pitanje je bilo
15 sasvim jednostavno: da li ste se Vi protivili bilo kojoj drugoj odluci osim one
16 koju ste pomenuli u toku svog glavnog svedočenja? I Vi ste i jutros to ponovili,
17 izrazili ste svoje neslaganje sa jednom odlukom. Dakle, da li ste se na tom
18 sastanku Skupštine usprotivili protiv bilo koje druge odluke?

19 SVEDOK: Ne.

20 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, ja sam propustio da zatražim
21 da se ovom dokumentu pod brojem 26 dodeli broj kao dokaznom predmetu.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokument Tužilaštva broj P990.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala sekretaru.

3 G. TIEGER: [simultani prevod]

4 P: Ne mogu sada da se setim bez podsećanja da li ste u toku glavnog
5 ispitivanja rekli da li ste prisustvovali sastancima kriznog štaba ARK?

6 O: Uglavnom nisam. Ove se Skupštine najbolje sjećam. A Kriznog štaba,
7 ne, nikako. Sigurno ne.

8 P: Vi ste znali, međutim, da su predstavnici opština u Autonomnoj regiji
9 Krajina prisustvovali sastancima kriznih štabova, odnosno sastancima Kriznog
10 štaba Autonomne regije Krajina?

11 O: Nisam znao.

12 P: Hteo bih sada da Vas uputim na jedan članak iz novina, iz *Glasa*, od
13 9. juna 1992. godine, koji se može naći pod brojem 25.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, i za ovo molim broj.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas, da nam date broj.

16 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti broj P991.

17 SUDIJA ORIE: /nedostaje simultani prevod/

18 G. TIEGER: [simultani prevod]

19 P: Pogledajte to na trenutak, gospodine Kasagiću. Ali, da Vam skrenem
20 pažnju da deo, 2. pasus nakon naslova "Banja Luka, 9. juni", gde se vidi jedna
21 reakcija gospodina Brđanina.

22 Kao prvo, ovaj 2. pasus koji počinje rečima: "Čudi me ta
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Kasagićeva ocena", čini se da to ustvari ukazuje na zategnutost koja je
2 postojala između Vas i gospodina Brđanina, koju ste već pomenuli. Ali ono na šta
3 sam konkretno hteo da Vam skrenem pažnju je 3. rečenica u tom pasusu u kojoj
4 gospodin Brđanin kaže: "Druga stvar, na svakoj sednici našeg Kriznog štaba koja
5 se održava svakog ponedeljka, prisutni su svi predsednici opštinskih kriznih
6 štabova i tu se o svemu govori jasno i glasno."

7 O: Vidim. Vidim, da.

8 P: U redu. Da Vas samo pitam, pretpostavljam da ste ovaj članak
9 pročitali, ovaj od 9. juna, jer se on delimično odnosio i na Vaš odnos sa
10 Brđaninom. Sećate li se da ste ga pročitali?

11 O: Ne sećam se. Ne.

12 P: A kada sada pogledate taj članak, bilo da je to prvi put ili nakon
13 što je prošlo neko vreme, da li Vam to sada pomaže da se prisetite toga da su
14 predsednici opština prisustvovali sastancima Kriznog štaba ARK-a?

15 O: Ne. Ne. Ovo mi ne pomaže, zaista. Jer nikad nisam znao da oni
16 prisustvuju Kriznom štabu. Ja sam u tom svemu vidio samo Brđanina.

17 G. TIEGER: /nedostaje simultani prevod/

18 P: Gospodine Kasagiću, malo sam bio iznenađen kada sam čuo kako
19 energično tvrdite da nikada niste prisustvovali nijednom sastanku Kriznog štaba
20 ARK-a. Hteo bih da Vam skrenem pažnju na jedan intervju koji ste Vi pomenuli u
21 toku svog glavnog svedočenja, a to je razgovor koji je vođen sa predstavnikom
22 Kancelarije tužilaštva 20. jula 2001. godine. Neću Vas pitati da li se toga
23 sećate jer ste Vi već to pomenuli u toku svog glavnog svedočenja. No, pogledajmo
24
25
26
27
28
29
30

1 sada dokument pod brojem 41.

2 G. TIEGER: [simultani prevod] Molim da mu se dodeli broj.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine sekretaru.

4 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti P992.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala.

6 G. TIEGER: [simultani prevod]

7 P: Gospodine Kasagiću, ovaj dokument pred Vama, upravo sam shvatio, je
8 na engleskom jeziku. Nemamo prevod na B/H/S, pa ću Vam polako čitati relevantne
9 delove kako biste mogli da to razumete.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, pretpostavljam da
11 Odbrani možete da dostavite audio-trake, kako bi oni mogli da proveriti to. Jer,
12 gospodin Krajišnik možda neće moći da prati.

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Tako je.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu.

15 Gospodine Josse, ako bude potrebno, imamo i audio-traku.

16 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa možda ću se vratiti kasnije na to.

17 Hvala.

18 G. TIEGER: [simultani prevod]

19 P: Kada pogledamo stranu broj 13 ovog prevoda na engleski, postavljeno
20 Vam je sljedeće pitanje: rekli ste da ste bili prisutni najmanje na jednoj
21 sjednici kriznog štaba ARK. Na koliko ste stvarno prisustvovali? Vi ste
22 odgovorili "samo tom jednom prilikom".

23 Stat ćemo dakle na tome. Da li se sada bolje sjećate, gospodine

24

25

26

27

28

29

30

1 Kasagiću, Vašeg prisustva na sastancima Kriznog štaba ARK-a?

2 O: Ali, ovo što sam rekao, što sam izjavio i što sam prisustvovao, to,
3 po mom sjećanju, nije bio Krizni štab AR Krajine, nego to je Krizni štab kojega
4 su formirali poslije osnivanja SOS-a. I ta sednica je bila u Skupštini opštine.
5 Predsedik tog Kriznog štaba je bio Predrag Radić, a ne Brđanin. A bio je tu i
6 Brđanin prisutan.

7 Bio sam još na jednom takvom Kriznom štabu, gde sam se usprotivio ja i
8 načelnik policije nižeg nivoa, Tutuš Vladimir, formiranju parapolicije koja bi
9 kontrolisala zakonitost u opštini Banja Luka.

10 P: Dakle, kada Vam je postavljeno pitanje na koliko ste sastanaka
11 Kriznog štaba ARK-a bili prisutni, niste mislili zapravo na sastanke Kriznog
12 štaba ARK, nego ste mislili na sastanke nekog drugog Kriznog štaba. Da li je to
13 Vaše objašnjenje?

14 O: Jeste. Tako je.

15 P: Kada ste dalje govorili o tom sastanku kojem ste prisustvovali, a
16 sada da pogledamo što stoji na stranici 16, u redu 22 Vam je postavljeno
17 sljedeće pitanje: "Na tom sastanku na kojem ste bili prisutni, da li su donesene
18 neke odluke?" Vi ste odgovorili: "Sjećam se da sam se protivio tome", itd. Onda
19 je pitanje bilo: "Da li je Radoslav Brđanin predsjedavao tim sastankom?" I onda
20 ste rekli na to: "On je bio tamo. Mislim da je predsjedao sastankom, ali to je
21 samo onako kako se ja sjećam."

22 Dakle, Vi kažete da se u ovom objašnjenju ponovo ne govori, da ne
23 govorite o Kriznom štabu ARK-a, kojeg je gospodin Brđanin bio predsednik nego o
24 nekom drugom kriznom štabu. Je li to tačno?

25 O: Jeste, to je tačno.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Radi informacije za Vijeće, na ovoj
2 stranici broj 16 ima teksta koji nije jednako tamne boje. Da li je to nešto što
3 odmah nije bilo prevedeno nego je rezultat kasnijeg preslušavanja originala i
4 onda se popunjavaju one praznine koje prevodilac u to vrijeme nije preveo?

5 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja mislim da je to ili popunjavanje
6 praznina ili poboljšavanje i razjašnjavanje prijevoda. Ali, u svakom slučaju, to
7 jeste dio ovog kasnijeg pregledavanja samog teksta.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala.

9 G. TIEGER: [simultani prevod]

10 P: Vi ste spomenuli ime gospodina Brđanina, mi smo razgovarali u vezi s
11 time kada je riječ o Kriznom štabu. Nije li točno da je gospodin Brđanin javno
12 izjavio da samo jedan ograničeni postotak Muslimana će smjeti ostati u području
13 Banja Luke? Nije li to točno?

14 O: On je spominjo procenat od 5%.

15 P: Također je tačno da je gospodin Brđanin javno izjavio i javno govorio
16 o jednom incidentu ili događaju tokom kojeg je prolazio pored kuća nekih
17 Muslimana i Hrvata koji su se pripremali za zimu, radili zimmicu, stavljali
18 hranu u tegle, itd. i da im je on rekao nešto otprilike "vi stvarno mislite da
19 ćete ovdje prezimiti?" I da je tako nešto rekao u emisiji za TV?

20 O: Jeste. To je tačno.

21 P: Gospodina Brđanina se smatralo glavnom civilnom ličnošću, barem među
22 civilnim likovima u toj regiji. Da li je to točno?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: On je izazivao zadovoljstvo kod građana, pa mu je veliki broj građana
2 dolazio, ali ne mislim da se smatrao visokom ličnošću.

3 P: Tokom razgovora sa Vama, Vi ste spomenuli da su ljudi dolazili da
4 razgovaraju sa Brđaninom, davali mu razne informacije o tome što se zbivalo u
5 cijelom području - sad govorim o strani 22 - a postavljeno Vam je pitanje da li
6 ste mislili da je to zbog toga što je on bio predsednik Kriznog štaba, koji su
7 ljudi smatrali da je glavni organ vlasti u regiji, na što ste Vi odgovorili:
8 "Da." Jesam li u osnovi u pravu?

9 O: Pa, sem toga, on je dao neke frustrirane izjave. Pa i to je nekako u
10 ratu bilo interesantno.

11 P: Ja ne sumnjam da su ovi komentari koje smo upravo spominjali, kao i
12 mržnjom natopljeni komentari gospodina Brđanina upereni prema Muslimanima i
13 Hrvatima, da je sve to skupa povećalo njegovu popularnost. Međutim, moje pitanje
14 je jednostavno i tiče se sljedećeg: da li je tačno da ste Vi rekli da su ljudi
15 njemu dolazili zbog toga što je on bio predsednik Kriznog štaba, a ljudi su
16 mislili da je to glavni civilni organ vlasti u regiji? I na to ste rekli: "Da."
17 I ja Vas pitam da li je taj Vaš odgovor tačan.

18 O: Pa ja zaista ne znam što su mu dolazili, da li zato što je predsednik
19 Kriznog štaba ili drugih razloga, ali su mu dolazili.

20 P: I Vi ste se suglasili, čini mi se, tokom tog razgovora koji je vođen
21 sa Vama, da je barem jedan od razloga bio taj što je on bio predsednik jednog
22 tijela koje se u osnovi smatrao najvišim organom vlasti u regiji.

23 O: To se jeste smatralo najvišim organom vlasti, ali Skupština je
24
25
26
27
28
29
30

1 potvrđivala ili odbijala te odluke; Skupština AR Krajine.

2 P: Gospodin Brđanin je bio prilično blizak republičkom rukovodstvu, a
3 posebno doktoru Karadžiću, zar ne?

4 O: Da. On je bio jedan od ministara, za građevinarstvo.

5 P: Da, ali i ranije. Naime, činjenica da je on postao ministar nakon što
6 je imao mandat predsjednika Kriznog štaba ARK, zar to nije bio odraz njihovog
7 bliskog odnosa između doktora Karadžića i odnosa koji je imao sa republičkim
8 rukovodstvom?

9 O: Ja mislim da su jednako bliski odnosi svih poslanika bili i sa
10 Karadžićem i sa svim drugim rukovodstvom Republike Srpske.

11 P: Gospodine Kasagiću, znate i sami da Vaš ovaj prethodni odgovor ili
12 komentar je, ajde da kažem najmanje, netočan. Možda bih skoro mogao reći,
13 logički nemoguć. Ali, da ostanemo jednostavni. Niste li tokom razgovora veoma
14 direktno rekli da je gospodin Brđanin bio blizak gospodinu Karadžiću? Ako je
15 potrebno, ja Vam mogu ponoviti i pitanje i odgovor koji se nalaze na stranici
16 22.

17 O: Moguće da sam rekao, ali to ne umanjujem i ne kažem da je samo on bio
18 blizak, ali jeste bio blizak.

19 P: Ovo Vijeće je imalo priliku da sasluša cijeli niz telefonskih
20 razgovora između gospodina Brđanina i Karadžića. Nećemo sada prolaziti kroz sve
21 ovo, ali imamo jedan primjer koji imamo tu u ovom svežnju, koji se odvijao 31.
22 oktobra. To možemo naći pod tabulatorom 6.

23 G. TIEGER: [simultani prevod] Moja greška, časni Sude. Ustvari, nije
24 naveden u ovom spisku. Mislim da bi trebalo dodijeliti broj.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine tajniče. Ili ipak imamo broj
2 dokaznog predmeta?

3 G. TIEGER: [simultani prevod] Ne. Mislim... Samo trenutak, časni Sude.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, molim tajnika.

5 SEKRETAR: [simultani prevod] Tabulator 6, časni Sude, će dobiti oznaku
6 P993.

7 G. TIEGER: [simultani prevod]

8 P: Nije potrebno da pregledavamo cijelu ovu presretnutu poruku. Na dnu
9 3. strane u prijevodu na engleski, a mislim da se to poklapa i sa Vašom verzijom
10 na B/H/S-u, vidimo da gospodin Karadžić malo isfrustriran stalnim kontaktima i
11 stalnim zahtjevima za uputstvima, on kaže: "Nemoj me zvati za svaku sitnicu,
12 nisam ti ja dadilja."

13 Da li to ukazuje na to da su gospodin Karadžić i gospodin Brđanin imali
14 redovne kontakte i da se gospodin Brđanin oslanjao na njega, zar ne?

15 O: Za njihove kontakte telefonske zaista ne znam.

16 P: Ali ste bili upoznati s time da je između njih postojala određena
17 vrsta odnosa?

18 O: Pa bio sam upoznat, kao poslanik. Čak ga je Karadžić predlagao
19 jednom, da l' je u šali rekao, da ćemo predložit...predložiti za ministra za
20 manjinska...manjinske nacije. Bili smo Brđanin, ja i Karadžić kad je to Karadžić
21 rekao, ali nikad nije to zvanično predložio.

22 P: To je bila prilično cinična opaska od strane doktora Karadžića,
23 predložiti Radoslava Brđanina za ministra za manjine?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Jeste, ali zvanično nikad nije. To je na ulici kad smo se sastali
2 jednom rekao.

3 P: A šala je bila u tome što je doktor Karadžić dobro znao kako je
4 gospodin Brđanin postupao i kakav je stav imao u odnosu na manjine? U tome je
5 bila šala, ili?

6 O: Ja sam mislio da je to tako. Jer nikad Radovana Karadžića nisam čuo
7 da je to više spominjao.

8 P: Oslanjanje funkcionera ARK-a na doktora Karadžića i rukovodstvo
9 republike koji se može primijetiti već iz ove presretnute poruke, to se
10 oslanjanje nastavilo u prvom periodu rata.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Samo trenutak, sudija Hanoteau želi
12 postaviti jedno pitanje.

13 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Gospodine Tieger, u vezi sa ovim
14 razgovorom, ja bih htio da se zadržimo na ovom paragrafu koji ste Vi citirali,
15 gdje on kaže "nemojte da me zovete za svaku sitnicu, nemojte k'o dadilju da me
16 zovete za svaku sitnicu".

17 Jako me zanima ova sljedeća rečenica, pa bih htio čuti šta svjedok ima
18 reći u vezi s tim. Kaže, "imate vlast u rukama, imate predsjednike opština,
19 preko njih vršite tu vlast".

20 Šta on tu želi reći? Mislim i sljedeća rečenica: "Dok ne uspostavimo
21 autonomiju."

22 Po Vama, šta znače te rečenice? Jer, tu gdje se govori "imate
23
24
25
26
27
28
29
30

1 predsjednike opština, pa preko njih vršite tu vlast".

2 Šta je on mislio s tim? Da li imate neku predstavu?

3 SVEDOK: Bio sam predsjednik izvršnog odbora /nerazgovetno/ opštine, pa
4 ne mogu zaključiti puno, ali pretpostavljam da se radilo o lokalnoj vlasti, a ne
5 republičkoj, gdje se republička vlast nije mogla miješati. I da je AR Krajina
6 mogla koordinirati i obavljati poslove na nivou lokalne vlasti.

7 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala.

8 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, dozvolite da ja jedan komentar
9 iznesem. Prije nego što je postavio pitanje sudija Hanoteau, gospodin Tieger je
10 rekao: "Oslanjanje zvaničnika ili funkcionera ARK-a na doktora Karadžića i
11 republičko rukovodstvo koje se može vidjeti u ovoj presretnutoj poruci se
12 nastavilo", itd., itd.

13 Časni Sude, svjedok nije pogledao ovu presretnutu poruku. Ja sam mu već
14 iznosio takve prigovore. Vijeće možda zna presretnutu poruku, možda je već bila
15 korištena kao dokazni materijal, ali ako moj kolega ima namjeru iznositi takve
16 opaske, onda stvarno treba postaviti, predočiti svjedoku taj sam razgovor.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Tieger.

18 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja ću preći na drugo pitanje. Meni to nije
19 neophodno.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Međutim, ima u ovom što je gospodin
21 Josse rekao merituma. Naime, suočavate svjedoka sa Vašim tumačenjem ukupnosti

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 transkripta koji on nije vidio i onda mu postavljate pitanje na temelju tog. To
2 nije od velike koristi za Vijeće da donosi odluke.

3 G. TIEGER: [simultani prevod] Pa, slažemo se. Tako da ću ja onda prijeći
4 na nešto drugo.

5 P: Rukovodstvo ARK-a je nastavilo da se oslanja na doktora Karadžića za
6 dobivanje uputstva i nakon oktobra 1991. Da li je to tačno?

7 O: Zaista to ne znam. Nisam bio u rukovodstvu ARK-a. Nisam s njima
8 radio, imao sam suviše poslova kao predsednik izvršnog odbora.

9 P: Pogledali smo zapisnik izgovorenih riječi, riječi barem jednog člana,
10 jednog od vodećih ljudi u ARK-u. Pogledajmo sada još jednu presretnutu poruku
11 vezano za jednog drugog člana rukovodstva ARK-a iz aprila 1992.

12 G. TIEGER: [simultani prevod] To možemo pronaći iza tabulatora 42.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine tajniče, koji će to biti broj?

14 SEKRETAR: [simultani prevod] P994, a prijevod na engleski P994.1.

15 G. TIEGER: [simultani prevod]

16 P: Gospodine Kasagiću, P994 je razgovor između Vojislava Kuprešanina i
17 generala Kukanjca koji je vođen u aprilu 1992. Gospodin Kuprešanin je bio
18 predsednik Skupštine ARK-a, zar ne?

19 O: Jeste.

20 P: Želio bih skrenuti Vašu pažnju na onaj dio ove presretnute poruke
21 koji se može naći na vrhu 2. stranice u prijevodu na engleski. A mislim da u
22 originalu, tj. u prijevodu koji Vi imate je na vrhu 3. stranice, gdje gospodin
23 Kuprešanin kaže: "E pa moramo i čekamo sad Karadžić da dođe iz Evrope i da nam
24
25
26
27
28
29
30

1 kaže šta dalje raditi. Ja lično mišljenja sam, generale, da ništa ne preduzimam
2 prije nego on dođe. Kako god on dođe i kako god on kaže, mi ćemo uraditi. On je
3 za nas sada vrhovni komandant i više mi komandanata nemamo. Savezna Republika
4 Jugoslavija na jednoj strani i srpski narod u situaciji u kakvoj jeste, na
5 drugoj strani. Mi imamo svog komandanta. To je taj čovjek. Njega moramo slušati.
6 Vi nas razumite, mi Vas razumemo."

7 Gospodine Kasagiću, da li Vi tvrdite u svom iskazu da Vi niste znali za
8 postojanje odnosa između rukovodstva ARK-a s jedne strane gdje su uključeni
9 gospodin Kuprešanin, gospodin Brđanin; i s druge strane, republičkog
10 rukovodstva, konkretno doktora Karadžića? O tome ništa niste znali?

11 O: Kao posebna saradnja rukovodstva i Karadžića, nisam znao.
12 Pojedinačna, znam da smo svi saradivali s Karadžićem, pojedinačno, kao
13 poslanici.

14 P: Međutim Vaš iskaz tu u sudnici je da Vi niste bili upoznati sa tim da
15 je postojala hijerarhija, to nam tvrdite?

16 O: Ja AR Krajinu nikad ozbiljno nisam shvaćao, shvatio sam republičke
17 organe i opštinske organe. AR Krajina je umetnuta u ratu, i ona je radila neke
18 svoje poslove.

19 P: Gospodine Kasagiću, htio bih da se još pozabavimo sa nekoliko drugih
20 pitanja. Tokom Vašeg iskaza, tokom Vašeg glavnog ispitivanja, dok Vas je
21 ispitivao gospodin Josse, postavljeno Vam je pitanje kako biste reagirali na
22 tvrdnju da ste Vi zajedno sa gospodinom Župljaninom se jako obogatili od
23 krijumčarenja goriva. Vi ste dali jedan duži odgovor gdje ste rekli da je u ratu
24
25
26
27
28
29
30

1 bilo puno govorkanja, da je netko utvrdio da je Vaš sin imao preduzeće. A Vi
2 zapravo nemate sina, da Vi smatrate da Župljanin nije bio uključen u
3 krijumčarenje nafte, a svakako ne zajedno s Vama, itd.

4 Ali, nisam siguran da ste zapravo odgovorili na poantu tog pitanja, tako
5 da bih Vas želio zamoliti da mi nešto razjasnite.

6 Da li tvrdite da nikada niste bili uključeni u poslove vezane za naftu,
7 gorivo u suradnji s gospodinom Župljaninom ili tvrdite da kakvo god bilo Vaše
8 učestvovanje u poslovima vezanim za naftu i gorivo, da to nije rezultiralo nekom
9 znatnom nadoknadom, tj. nekom znatnom zaradom ili ste htjeli reći da niste uopće
10 ni na koji način bili uključeni u stvari vezane sa naftom i gorivom u periodu
11 1991. do 1993.?

12 O: Lično apsolutno nikako nisam bio uključen nit' me to interesovalo. A
13 izvršni odbor je obezbeđivao nabavku robnih rezervi nafte i mazuta za
14 toplifikaciju bolnica i nekih škola koje su bile na toj liniji. Ali, izvršni
15 odbor, a ne Rajko Kasagić. 1.000% garantujem da je tako.

16 P: Da bismo sve jasno razumjeli, da ne bismo se opet našli u situaciji
17 da je nešto nejasno zbog čega sam Vam ja pitanje postavio maloprije, da li to
18 znači - ovo što ste rekli da su članovi izvršnog odbora ili sam izvršni odbor
19 bili uključeni u nabavku nafte ili goriva, a da Vi lično nikada u to niste bili
20 uključeni? Da li je to ono što ste rekli?

21 O: Nisam tako rekao. Robne rezerve mazuta nabavio je jednom izvršni
22 odbor sa Srpskom Krajinom i ja sam bio uključen i to je isplaćeno jednoj firmi,
23 min... Sekretarijat za financije je prebacio novac firmi jednoj, koja je AR...
24 koja je Srpskoj Krajini u Hrvatskoj izrađivala uniforme. I jedva sam uspio kao

25

26

27

28

29

30

1 predsednik izvršnog odbora -

2 P: Gospodine Kasagiću, oprostite što Vas prekidam. Počeli ste da
3 odgovarate. Dakle kao predsednik izvršnog saveta -

4 O: Je l' nastavljam?

5 P: Pa možda Vam ja mogu pomoći. Naime, radi se o vrlo jednostavnoj
6 stvari. Samo hoću da saznam da li je Vaš odgovor "da, izvršni odbor je
7 učestvovao, ali ja, Rajko Kasagić nikada nisam učestvovao ni na koji način u
8 tome". Ili ste nešto drugo imali na umu?

9 O: Da. Izvršni odbor i danas učestvuje u robnim rezervama i to je
10 obaveza. Ali, lično kao sam, ne. Danas je to preneseno u nadležnost
11 gradonačelnika, ne više izvršnog odbora.

12 P: U redu. Ja samo pokušavam da prosto povučem razliku između Vašeg
13 učestvovanja, Vašeg ličnog zalaganja ili pak odsustva zalaganja. Da li to znači
14 da ste Vi učestvovali, da ste na neki način imali veze s transportom,
15 nabavljanjem, krijumčarenjem ili bilo šta drugo, goriva i nafte kao predstavnik
16 izvršnog odbora ili da Vi niste imali nikakve veze ni na koji način sa tim? To
17 je pitanje.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, molim Vas da to
19 podelimo na dva dela. Najpre, transport, dobavka, itd., a zatim krijumčarenje,
20 što su naravno dve različite stvari. One, naime, mogu biti iste, ali ja bih hteo
21 da čujem od svedoka. Prvo da odgovori na pitanje da li je imao bilo kakve veze s
22 nabavkom, transportom, itd.

23 Molim Vas, odgovorite na to pitanje. Da li ste Vi imali neka zaduženja u
24 tom smislu?

25 SVEDOK: Posebno, kao jedinka, ne.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ali, po službenoj dužnosti, po samom
2 svom položaju, da li ste Vi morali da se bavite nabavkom, rezervama, transportom
3 toga na mesta gde je potrebno? Da li je to tačno?

4 SVEDOK: Kao jedinka, ne.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja sam rekao "po službenoj dužnosti".
6 Dakle na osnovu položaja koji ste imali tamo kao član izvršnog odbora, da li ste
7 Vi kao član izvršnog odbora imali veze sa aranžmanima koje je izvršni odbor
8 pravio za nabavku, transport, itd.?

9 SVEDOK: Čak je jednom izvršni odbor bez mog prisustva, bio sam u
10 Beogradu, odlučio o nabavci 3.000 tona mazuta. Znači kao jedinka nisam imao ni
11 službenu dužnost sam da odlučujem o tome nego kolektivni organ je odlučivao.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li se to dogodilo samo jednom da je
13 donesena odluka da se nabave velike količine nafte?

14 SVEDOK: Mazuta, dva puta. A nafte, to su sitne robne rezerve. Tu je bio
15 više umiješan potpredsednik za privredu, ja uopšte nisam tu bio umiješan i on se
16 starao o robnim rezervama.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. A sada drugo pitanje: da li ste
18 ikada saznali da su postojale neke neregularnosti u toj nabavci nafte? Jer,
19 gospodin Tieger Vas je pitao o krijumčarenju, a krijumčarenje, mislim, znači da
20 nisu obavljene normalne, pravne formalnosti koje je potrebno obaviti u takvim
21 situacijama. Dakle, da li ste ikada saznali da su postojale neke neregularne
22 radnje u tom smislu?

23 SVEDOK: Ispred organa opštine nikada nije bilo reči da je neko
24
25
26
27
28
29
30

1 učestvovao u neguro...neregularnim krijumčarenje odnosno...odnosno nabavku
2 nafte...nafte. A šta je bilo u gradu, ne znam.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Moram da Vas sad prekinem. Ja sam Vas
4 pitao da li ste Vi ikada o tome čuli, odnosno saznali? To je prvo pitanje. A
5 možda ćemo imati još nekih dodatnih pitanja: u kom ste svojstvu to saznali, da
6 li kao pojedinac, kao privatno lice ili pak na drugi način. Ali ja najpre hoću
7 da mi odgovorite na prvo pitanje: da li ste Vi ikada saznali da se događalo bilo
8 šta što ste Vi ili što je bilo ko drugi mogao smatrati neregularnim radnjama?

9 SVEDOK: U ratu je mnogo šta neregularno. Ekonomska blokada je bila i
10 lica su nabavljala naftu i pored blokade. Teško mogu odgovorit na to pitanje.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne pitam Vas za objašnjenje zašto je
12 postojala potreba da se ljudi opredeljuju za neregularna sredstva. Moje pitanje
13 je prosto bilo da li ste ikada saznali za bilo šta što se moglo smatrati
14 neregularnim u tom smislu. A da li je postojala potreba za tim, će možda biti
15 moje sledeće pitanje. Ako želite nešto da dodate svom odgovoru, bićete u
16 situaciji i to da učinite, ukoliko se od Vas zatraži. Ali ja samo hoću da
17 odgovorite na moje pitanje: da li ste ikada saznali za neregularnosti?

18 SVEDOK: Ne mogu da se sjećam da bi se to odnosilo na određeno lice, jer
19 morao bih onda znati koje je to lice.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne pitam Vas o pojedincima i da li je
21 neki pojedinac u tome učestvovao. Već sam Vas pitao samo da li ste Vi ikada
22 saznali za bilo kakve neregularnosti. A ako hoćemo, mi ćemo na detalje preći
23 kasnije. Sada hoću da odgovorite na moje pitanje.

24 Čini se, ustvari, da pokušavate da zaobiđete davanje odgovora na moje
25
26
27
28
29
30

1 pitanje, jer nam dajete razne vrste informacija koje nas ne interesuju. Mene,
2 naime, interesuje da li ste Vi saznali za neregularnosti, da li ste ikada
3 saznali? A ne interesuje me trenutno koja osoba je u tome učestvovala, koji je
4 bio razlog, itd.

5 Dakle da li ste ikada saznali za neregularnosti u vezi sa naftom,
6 nabavkom nafte?

7 SVEDOK: Ja pokušavam se sjetiti, a ne izbjeći'. I ne mogu da se sjetim.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako kažete "ne mogu da se setim da sam
9 čuo o bilo kom konkretnom pojedincu da je učestvovao u tim neregularnostima", tu
10 se zapravo implicitno može zaključiti da ste Vi saznali o neregularnostima, ali
11 ne i o detaljima, bar kad se radi o pojedincima. Da li biste se složili sa mnom?

12 SVEDOK: Sa time bih se složio.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda nam recite šta ste saznali o
14 neregularnostima?

15 SVEDOK: Saznao sam da se krijumčari nafta i naftni derivati preko Drine
16 putem čamaca. Saznao sam da se do Drine dovozi nafta na magarcima u buradima i
17 čamcima prevozi za Republiku Srpsku i na taj način se izbjegavala blokada uvoza
18 nafte i naftnih derivata.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Gospodine Tieger, možete
20 nastaviti.

21 I, molim Vas, gospodine svedoče, da sledeći put direktno odgovorite na
22 moje pitanje, a ne da odugovlačite dva, tri, četiri minuta pre nego što nam date
23 odgovor. Prema tome, dajte, odgovarajte na moja pitanja.

24 G. TIEGER: [simultani prevod]

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

petak, 18.11.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: Dakle, ako sam ja dobro razumeo, svedoče, u dve prilike na izvršnom
2 odboru u Vašem odsustvu, izvršni odbor je doneo neke odluke o nabavci nafte.
3 Ali, to je sve što se tiče Vašeg učešća, odnosno povezanosti na bilo koji način
4 sa nabavkom ili transportom nafte. Je li to u osnovi Vaš odgovor?

5 O: Nije bilo riječ o nafti nego mazutu. Jednom sam bio odsutan, a jednom
6 sam bio prisutan.

7 P: U redu. A tada kada ste bili prisutni, Vi ste samo imali toliko veze
8 s tim da ste bili tu kada je izvršni odbor doneo tu odluku ili je pak postojalo
9 i neko dodatno Vaše učestvovanje u toj nabavci mazuta?

10 O: To je bio prethodni dogovor sa vlastima iz Srpske Krajine. I na
11 osnovu tog dogovora, predloženo je izvršnom odboru da nabavi, ne znam kol'ko,
12 stotina tona nafte ili hiljada. I to je uplaćeno i to je isporučeno opštini
13 Banja Luka. Radi se o mazutu.

14 P: Ja sam mislio da je ovo jednostavno pitanje, ali možda i nije bilo.
15 Dakle u osnovi pitanje je sledeće: da li ste Vi samo bili u to umešani, ili
16 učestvovali u tome time što ste podigli ruku i glasali zajedno sa drugima za
17 nabavku mazuta, bez obzira kako je ta odluka donesena, i da je odluka bila ta da
18 mazut treba obezbediti?

19 O: Bio sam i u pregovorima sa vlastima iz Srpske Krajine iz Hrvatske,
20 prethodno, prije odluke.

21 P: Da. Vi ste dakle otišli u Hrvatsku da pregovarate o nabavci mazuta za
22 Banja Luku?

23 O: Ne. Oni su došli u Banja Luku.

24 P: U redu. I da li je to, dakle sve što ste Vi radili u vezi s nabavkom
25 nafte ili mazuta?

26

27

28

29

30

1 O: To je sve. I u drugom slučaju bio sam, naime, bio sam u Beogradu kad
2 je izvršni odbor odlučio o nabavci bez mene.

3 P: Da. Vi, dakle niste bili tu, a onda ste se vratili i saznali da su tu
4 odluku donijeli u Vašem odsustvu?

5 O: Zvali su me telefonom, da se saglasimo. Međutim, nije bilo mobilnih
6 telefona tad i oni su, u mom odsustvu nabavili. U međuvremenu bila je blokada.
7 Nije se moglo ni vratiti taj novac niti nafta isporučena, odnosno mazut
8 isporučiti. Onda sam ja uspio sam taj novac da se prebaci u Bačku Topolu u
9 poduzeće Mlin i da dobijemo brašno umjesto mazuta.

10 P: Kada je to bilo?

11 O: To je odmah u početku. Mislim da je to 1992. bila.

12 P: Gospodine Kasagić, hteo bih sada da pogledamo nekoliko presretnutih
13 telefonskih razgovora. Prvi od tih razgovora bio je 13. novembra 1991. godine.
14 To je pod oznakom broj 7.

15 G. TIEGER: [simultani prevod] I molim da se tome dodeli broj kao
16 dokaznom predmetu. Oprostite, ja sam očekivao samo da mi date broj.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Molim sekretara.

18 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti P995, pod brojem 7.

19 G. TIEGER: [simultani prevod]

20 P: Gospodine Kasagić, kao što vidite, ovde se radi o razgovoru između
21 doktora Karadžića i gospodina Radića, predsednik opštinske Skupštine Banja Luke.
22 I hteo bih samo da Vas uputim na deo tog razgovora koji počinje na dnu 6.

23 stranice. A to je ono mesto gde gospodin Radić počinje da govori o problemima sa
24
25
26
27
28
29
30

1 grejanjem zbog pomanjkanja mazuta.

2 Gospodin Radić kaže: "Neće biti grejanja od nedelje."

3 A doktor Karadžić kaže: "Neće biti grejanja, šta?"

4 Radić kaže: "Nema mazuta."

5 Karadžić kaže: "Pa dobićete mazut preko Mirka Krajišnika."

6 Radić zatim kaže: "Imam rezerve za dva dana, a oni su počeli već da rade

7 na tome pre mesec dana i ništa još nisu uradili.

8 Dobili su novac od opštine i ništa nisu uradili."

9 Doktor Karadžić kaže: "Zašto su dobili novac? Kako su došli do novca?"

10 A zatim, mada Karadžić to kaže na engleskom, očigledno je da se radi o

11 odgovoru koji daje gospodin Radić mada piše da je to Karadžić u engleskoj

12 verziji. Kaže se: "Pa to je pitanje. Kasagić, odnosno Anđelko." To je gospodin

13 Grahovac. "Oni bi trebali da objasne gde je taj novac, šta se dogodilo sa tim.

14 Trideset hiljada milijardi, čoveče."

15 A zatim nastavljaju. Doktor Karadžić daje telefonski broj i kaže: - na

16 vrhu 8. stranice - "Ali Mirko je danas u Beogradu. Krajišnik je danas u

17 Beogradu. Mirko Krajišnik će Vam sve nabaviti, distribucija i sve, papiri; sve."

18 A zatim kaže: "I mi smo to centralizovali, dok ovo preduzeće, ovo

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 akcionarsko društvo, sve će ići preko toga. Prema tome, oni nemaju nikakve šanse
2 da lično oni zarade. A ovde će biti tri dinara zarade za naše organe."

3 A onda Radić kaže: "Hvala Bogu."

4 A Karadžić: "I za organe stranke."

5 Gospodine Kasagiću, čini se da se tu ukazuje na neku vezu sa nabavkom
6 mazuta. O čemu to gospodin Radić govori? O kakvom novcu je reč? Za što je bio
7 taj novac i šta se sa njim dogodilo?

8 O: Ovde se radi o 30 milijardi dinara. S ovim... 30 milijardi - mislim
9 da je to ta cifra - Skupština opštine je odobrila ta sredstva toplani da izvrši
10 nabavu. Novac je prebačen toplani, ne... nije ostalo u svom... Znači, Skupština
11 opštine je o tome odlučila i toplana je odredila Zorana Savičića za nabavku,
12 imao je svoju privatnu firmu, za nabavku tog mazuta. Toplana i Skupština opštine
13 o tome znaju, piše. I taj mazut nije se mogao nabavit. On je prebacio novac u
14 beogradsku firmu, kako li se zove, ne znam, velika firma, srbijanska. Međutim
15 blokada je bila nabavka mazuta. I taj novac, taj ma...mazut djelimično je
16 stigao. A najveći dio novca je vraćen Skupštini opštine. I z..., ovaj... Anđelko
17 Grahovac dobro zna da je čak Savičiću zaprijetio da taj novac vrati.

18 P: A pogledajmo sada jedan presretnuti razgovor od 18. novembra -

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Samo bih ja hteo da postavim jedno
20 pitanje. Vi ste rekli da je bila blokada i da je neki deo mazuta stigao. Kako je
21 taj mazut stigao uprkos blokadi? Hoćete li da mi kažete?

22 SVEDOK: Stigao je od Srpske Krajine. E sad, koga su oni obezbjedili, ja
23 zaista... to bi više znao Radovan Bajić kao potpredsednik izvršnog odbora, on se
24 tim više bavio. Al' uvijek je nafta, naftni derivati ulazili u Republiku Srpsku.

25

26

27

28

29

30

1 Blokada je bila, ali i deblokade je bilo.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A da li znate da li je to na kraju bilo
3 legalno transportovano i isporučeno ili se radilo o zaobilaženju blokade?

4 SVEDOK: Ja mislim da je iz Srpske Krajine legalno nabavljeno bilo, jer
5 između Srpske Krajine i Republike Srpske nije bilo blokade.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas, nastavite.

7 G. TIEGER: [simultani prevod]

8 P: Pre nego što pređemo na sledeći presretnuti razgovor, hteo bih samo
9 da Vam postavim nekoliko pitanja u vezi sa ovim razgovorom. Vidimo da tu doktor
10 Karadžić upućuje gospodina Radića na Mirka Krajišnika. Da li je Mirko Krajišnik
11 imao veze sa bilo kojom firmom koja je učestvovala u nabavci nafte ili goriva?

12 O: Ja to ne znam.

13 P: A da li znate kakvo je to bilo preduzeće *Boksit*?

14 O: *Boksit Milić*? To je iz Milića. Rajko Dukić je bio direktor te firme.
15 To je državna firma bila, velika firma.

16 P: A Rajko Dukić je bio takođe i predsednik izvršnog odbora SDS-a. Je li
17 tako?

18 O: Bio je u nekoj funkciji, ali ne znam kojoj.

19 P: A da li su Rajko Dukić ili *Boksit* bili na neki način umešani ili
20 učestvovali u nabavci mazuta ili goriva ili nafte?

21 O: Ja to ne mogu da znam jer je to daleko od opštine Banja Luka. To je
22 na granici s...sa Srbijom, blizu granice.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pitanje nije da li možete, naime samo
24
25
26
27
28
29
30

1 rastojanje, odnosno udaljenost ne znače da ne znate o tom ništa. Da li ja treba
2 iz ovoga da shvatim da Vi nemate o tome saznanja?

3 SVEDOK: Da.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da? U redu. Hvala.

5 G. TIEGER: [simultani prevod]

6 P: Pogledajmo sada ovaj presretnuti razgovor pod brojem 43.

7 G. TIEGER: [simultani prevod] Molim da se tome dodeli broj, časni Sude.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine sekretare.

9 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti broj P996.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala.

11 G. TIEGER: [simultani prevod]

12 P: Gospodine Kasagić, ovaj dokaz P996 je razgovor u januaru 1992. između
13 Rajka Dukića i Momčila Krajišnika. Kao što vidite na početku razgovora, gospodin
14 Dukić kaže: "Dobro jutro."

15 Gospodin Krajišnik kaže: "Ej, zdravo, Rajko."

16 Gospodin Dukić kaže: "Ja sam neke razgovore obavio; da sad ne pričam
17 preko telefona, evo tu je i Kasagić kod mene, pa ganjamo neke druge stvari. Ali,
18 evo vidi o čemu se radi."

19 Pa ako sada pogledamo 2. stranicu na engleskom prevodu, a takođe i u
20 verziji na B/H/S-u, koja se nalazi pred Vama, vidimo da gospodin Krajišnik kaže:
21 "Pođimo u klub. Gde si sada?"

22 Gospodin Dukić kaže: "Mi smo ovde, a Kasagić je kod mene. Ganjamo mazut.
23 Jebiga. Banja Luka mu se mrzne tamo. Nema mazuta."

24 Gospodin Krajišnik kaže: "Dobro. Ajde vidi, pa ćemo se čuti poslije."

25 Gospodin Dukić kaže: "A nema ni Mirka. Pa ja preuzeo ulogu. Radim
26
27
28
29
30

1 nešto."

2 Gospodin Krajišnik kaže: "Važi. Dobro."

3 Gospodin Dukić kaže: "Eto, na tu varijantu, malo razmislite."

4 Gospodin Krajišnik kaže: "Dobro, važi."

5 Gospodin Dukić kaže: "Ajde, živeo."

6 Da li je ovo još jedan od događaja gde ne možete da se setite o čemu se
7 radilo? Dakle Vi ste se lično sastali s gospodinom Dukićem tražeći mazut.

8 Gospodin Dukić, to je onaj čovek za koga ste Vi rekli da nemate nikakvih
9 saznanja o tome da li je on imao bilo kakve veze sa nabavkom takve robe?

10 O: Ali ja se ovoga ne sećam. U klubu poslanika na Palama bio sam sa
11 mnogim ljudima, pa i sa Dukićem. Da smo o tom razgovarali, ne sećam se jer mazut
12 je bio neophodan za bolnice. Ne znam ni da smo nabavili preko Dukića. Uopšte ne
13 znam da smo preko njega nabavljali mazut. Kol'ko se sjećam, nismo nikako.

14 P: Dakle mazut je bio neophodan. Vi ste krenuli u potragu za mazutom.
15 Sreli ste se s gospodinom Dukićem barem u ovoj prilici, ako ne i u drugim
16 prilikama, kako bi ste ga nabavili. A ipak sada te potrage za tom veoma
17 potrebnom robom na neki način, sada toga uopšte ne možete da se prisetite. Je li
18 Vi to hoćete da Vam Sud poveruje?

19 O: Ne mogu jer su ovo sve poslovi republičke Vlade, a ne izvršnog
20 odbora. Ali, ja sam tu na terenu i znam probleme.

21 P: I po Vama nabavka tog mazuta, odnosno, nafte je bila neophodna. A
22 ipak Vi ste ovaj Sud uveravali 1.000% da ste sigurni da Vi nikakvo učešće u tome
23 niste imali. To nije istina, zar ne?

24 O: Ne, ne finansijsko, ali, razgovori su bili. Finansijsko ne, zaista
25 ne. Ja sam izašo prazna džepa, ljudi moji. Ja sam morao prijaviti doktorat da

26

27

28

29

30

1 preživim, 1996., na osnovu pomoći na ime doktorata.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Kasagić, puno vremena trošimo
3 da bismo stigli od jedne tačke do druge tačke. Recimo, Vi ste rekli "nafta,
4 odnosno mazut" - mislim da smo o tome razgovarali - "kada je to bilo naručeno,
5 ja tamo nisam bio; jednom sam bio prisutan kada je osoba zadužena za privredu
6 rekla da moramo o tome da donesemo odluku. I ja više nikakvog učešća u tome
7 nisam imao".

8 Nakon pola sata ta priča zvuči sasvim drukčije. Zbog čega niste od samog
9 početka rekli "naravno da sam ja učestvovao u nabavci nafte i mazuta jer je to
10 bilo veoma potrebno za bolnicu, ali ko god da je novac od toga neki zaradio, to
11 nisam ja lično bio, iako sam ja učestvovao u nastojanjima da se on dobavi".

12 Zbog čega to niste odmah rekli na početku? Zbog čega je potrebno pola
13 sata, zbog čega je potrebno da Vas ja pitam deset minuta da biste Vi rekli nešto
14 o tome da li ste imali saznanja o, recimo, krijumčarenju? Zašto ne kažete odmah,
15 direktno odgovorite na tu vrstu pitanja? Jer, nema ničeg lošeg u tome da se
16 traži mazut za grejanje bolnice, zar ne?

17 SVEDOK: Gospodine sudija, al' ja se tek sa dodatnim razmišljanjem,
18 dodatnim pitanjima podsetim nekih stvari i čitanjem ovog. Al' ovog vašeg
19 razgovora sa Dukićem i ne sećam se. Znam onda gdje su sredstva bila angažovana,
20 a gdje nisu, ne znam. Ne zn... ne mogu da se sjetim.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa mislim da nisam bio ja taj koji Vas
22 je podsetio na to pitanje krijumčarenja jer ja nisam mogao ništa o tome da Vam
23 kažem. Ja sam Vam samo pet puta postavio isto pitanje na koje Vi vrlo očigledno
24 niste odgovorili. A onda, kada su Vaši odgovori jasno ukazali na to da ste Vi

25

26

27

28

29

30

1 znali o tome više nego što ste ustvari želeli da kažete, tek tada kada sam Vas
2 suočio s tim, Vi ste na kraju rekli da je burad nafte bila prebacivana preko
3 reke. Ja nikoga ne krivim za to, međutim, samo želim da nam Vi pružite te
4 informacije.

5 Prema tome, ne samo da Vi imate instrukcije, odnosno da ste upućeni na
6 to da treba da odgovarate na sva pitanja koja Vam se postavljaju. I to ne samo
7 da odgovarate istinito i ono što Vi smatrate da je relevantnije, već da nam
8 kažete celu istinu u vezi sa pitanjima koja Vam se postavljaju, a ne da tek
9 nakon petog pitanja odgovarate na to.

10 A sada ćemo napraviti pauzu do 11 sati.

11 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, molim Vas, samo jedno pitanje u
12 odsustvu svedoka.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Svedoče, molim Vas, mi ćemo sada
14 pauzu napraviti. Možete izaći iz sudnice.

15 Molim sudskog poslužitelja da isprati svedoka.

16 [Svedok se povlači]

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, izvolite.

18 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, ja vidim, naravno, da svedok
19 nije odgovarao na sva pitanja direktno, ali nisam siguran da li je ono što ste
20 Vi rekli baš bilo sasvim pravično prema svedoku. No, oko toga se možemo...
21 mislim, ne treba voditi dalje razgovore. Međutim, on je vrlo jasno rekao da je
22 1.000% on nije učestvovao u tome. A zatim je, kada mu je postavio pitanje
23 gospodin Tieger, rekao: "Ali, Vi nikada niste lično u tome učestvovali?" On je
24
25
26
27
28
29
30

1 rekao: "Pa nisam ja to tako rekao." I onda je počeo da objašnjava da su rezerve
2 bile zaduženje izvršnog odbora. I zatim smo došli do mesta gde ga je gospodin
3 Tieger prekinuo.

4 Ja sam naravno, već priznao časni Sude da ja namerno ovo nisam hteo da
5 pokrenem pred svedokom. Ali, on mu nije dao priliku da odgovara direktno na
6 pitanja koja mu se postavljaju. I ja tvrdim, a Vi ste, časni sudija, upravo to
7 rekli da to nije 100% ustvari odgovor na pitanje. Odnosno, da to ne oslikava
8 tačno situaciju sa pitanjima i odgovorima u tom delu njegovog svedočenja.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] O čemu tačno govorite jer ja ovo vrlo
10 ozbiljno shvatam, gospodine Josse.

11 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa to je otprilike na 19. stranici.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ali šta je to što sam ja rekao što
13 je nepravilno? Šta ste tačno hteli da kažete? Ja sam ga pitao zbog čega nije -
14 rekao sam mu da je bilo potrebno dosta vremena da bi se razjasnila jedna stvar.
15 Ljudi su donosili odluke, a zatim - Dakle, gde sam ja to rekao nešto, odnosno
16 šta je tačno to - pretpostavljam da govorite o stranici 30 i 31, jer ja vrlo
17 ozbiljno shvatam ovo što Vi kažete. I ako sam bio nepravilan prema svedoku, ja
18 to želim da ispravim. Ali, pokažite mi tačno u kom je to delu gde sam ga ja
19 ispitivao i gde sam ja nešto rekao, a što je bilo nepravilno?

20 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa, naročito reči: "I ja nisam imao
21 nikakvog učešća u tome na bilo koji način."

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ali, zar nije on tako počeo na samom
23 početku? Nije li on rekao "pa sve što ja znam je da su jednom naručili 300
24
25
26
27
28
29
30

1 tona", čini mi se. Dakle ja sam samo ukazao na to kako je to počelo. Ja nisam
2 rekao da je u toku tih pola sata, da mi nismo polako došli do sasvim nove
3 situacije. Ja sam tu situaciju opisao onako kako smo je mi videli, s obzirom na
4 odgovore koje nam je svedok dao.

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, ono što ja tvrdim, jasno je da
6 po tonu i po načinu na koji ovaj svedok odgovara da on se jako trudi da kaže da
7 on lično nije imao nikakve koristi od toga.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

9 G. JOSSE: [simultani prevod] I mislim da je takođe sasvim jasno stavio
10 do znanja, takođe, možda na jedan prilično zaobilazan način, trebalo je to
11 izvlačiti iz njega, ali on je rekao da je imao nekih saznanja o tome da je
12 opština učestvovala u nabavci goriva.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

14 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja neću insistirati na ovome. I prihvatom
15 da je potrebno da se svedoku prosto izvlače reči iz usta kako bi odgovorio na ta
16 pitanja. Ja to prihvatom.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, ja ću pažljivo
18 pogledati ono što je rečeno. Nastojaću da ono što kažem svedoku nije možda 95
19 ili 98% tačno, već punih 100%. Dakle o tome se radi.

20 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala.

21 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, ja imam samo jednu kratku
22 napomenu. I to je da mislim da gospodin Josse je nenamerno, nehotice bio
23 neprecizan kada je rekao da je svedočenje svedoka bilo to da on nije u tome
24 učestvovao 1.000%. To je malo drukčije od onoga što je on rekao kada je rekao da

25

26

27

28

29

30

1 nije uopšte učestvovao i garantovao je 1.000% da nije. Postoji tu jedna mala
2 razlika.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa nisam hteo to da komentarišem jer i
4 ja sam to uočio. No, mislim da možemo svi da se složimo da unakrsno ispitivanje
5 ovog svedoka moglo bi dati bolje rezultate, ako bismo dobijali direktne
6 odgovore.

7 A sada pravimo pauzu do 11 časova.

8 ... Početak pauze u 10.39h

9 ... Sednica nastavljena u 11.11h

10 [Svedok je ušao u sudnicu]

11 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

12 Izvolite sjesti.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete nastaviti, gospodine Tieger. Ali,
14 želim prvo obavijestiti strane, jučer sam naime rekao da ću svjedoka koji čeka
15 obavijestiti najkasnije danas da ne treba ostati čekati i biti spreman za danas.

16 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja sam dobio tu poruku i zamolio sam nekog
17 iz našeg osoblja da to prenese svjedoku.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nastavite, gospodine Tieger.

19 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala.

20 P: Gospodine Kasagiću, da se nakratko vratimo na temu Autonomne regije
21 Krajina. Vijeće je ranije čulo o jednom nalogu ili naređenju od 4. maja 1992.,
22 koje je Autonomna regija Krajina izdala u skladu s odlukom Ministarstva narodne
23 obrane Srpske Republike Bosne i Hercegovine. A ta odluka na republičkoj razini
24 je donesena 16. aprila 1992.

25

26

27

28

29

30

1 Točno je, zar ne, da je Autonomna regija Krajina primala i provodila
2 naređenja i direktive sa republičke razine tokom 1992. godine, zar ne?

3 O: Ja to ne znam. Ali vjerovatno da jeste jer su saradivali.

4 P: Dozvolite da skrenem Vašu pažnju na još dva dokazna predmeta koji su
5 pod tabulatorima 24 i mislim 43. Pardon, ne, 44. Dakle, 24 i 44.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Za broj 24 treba dodijeliti broj
7 dokaznog predmeta.

8 SEKRETAR: [simultani prevod] To je P997, časni Sude.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala. A za 44?

10 SEKRETAR: [simultani prevod] P998, časni Sude.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala.

12 G. TIEGER: [simultani prevod]

13 P: Zamolit ću Vas da na brzinu pogledate ove dokumente, gospodine
14 Kasagiću. Ovaj dokument koji je dobio oznaku P997 je saopštenje za javnost od
15 06.06.1992. Potpisao je predsednik Skupštine Autonomne regije Krajina, Vojo
16 Kuprešanin. I tu stoji da: "U ime srpskog naroda Krajine, Predsedništvo
17 Autonomne regije Krajina negira svaki legitimitet Nenada Kecmanovića i Mirka
18 Pejanovića, da mogu na bio koji način predstavljati srpski narod."

19 Zatim se kaže da "koliko se god srpski narod znao ponositi svojim
20 junacima, toliko umije i da se gnuša svojih izdajnika i izroda. A takvim smatra
21 pomenutu dvojicu, zbog čega se unapred ograđuje od svake odluke koju njih
22 dvojica potpišu".

23 A da pogledamo sada na brzinu broj 44. I tu ćete vidjeti da se tu nalazi

24

25

26

27

28

29

30

1 knjiga telegrama poslanih u periodu april - novembar 1992. Kada pogledamo na
2 stranicu 4 u prijevodu na engleski, na dnu, što je na strani 00583895, što
3 možete naći pri vrhu prijevoda, tj. originala na B/H/S-u. Vidjet ćete da se
4 govori o tome da je jedan telegram bio poslan 5. juna 1992. u 12.10h. Ukratko se
5 radi o ograđivanju, tj. isključivanju sudjelovanja Pejanovića i Kecmanovića u
6 Predsedništvu BiH. Telegram šalje Vlada, a jedan od onih koji su ga primili je
7 Autonomna regija u Banja Luci.

8 To je još jedan odraz, situacija u kojoj je naredba, nalog ili direktiva
9 poslana sa republičke razine na razinu Autonomne regije i da je onda ona
10 provedena. Da li je to tačno?

11 O: Ja se ovog ne sećam, al' znam da nismo čuli uopšte o načinu rada ove
12 dvojice u Predsedništvu Bosne i Hercegovine u toku tog perioda. Da li je nešto
13 uradio, da li je odlučio? Ja zaista nisam znao. Ne znam.

14 P: U biti o tome je i riječ. Vi možda o tome ništa niste znali u
15 Krajini, ali Vlada na Palama je znala. Tako da su oni ovo uputstvo telegramom
16 poslali i onda ga je gospodin Kuprešanin proveo. Je li tako?

17 O: Ja za to ne znam.

18 P: U tom slučaju ću prijeći -

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, meni nije sasvim jasno
20 u Vašem pitanju Vi tumačite ovo što je u tabulatoru 44 na taj način što ste
21 rekli da je ovo još jedan primjer toga da se nalog, naredba ili direktiva, a
22 koliko ja vidim iz informacija u ovom trenutku, te informacije - doduše, jasno
23
24
25
26
27
28
29
30

1 mi je da se radi o radu tih osoba u sklopu Predsedništva BiH - ja bih to bio
2 sklon da shvatim kao nešto što se dogodilo na najvišoj razini i onda se o tome
3 obavještavaju niže razine. Meni nije jasno kako se to provodi tu na nižoj
4 razini.

5 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, da, razumijem šta hoćete reći.
6 Dozvolite da razjasnim.

7 P: Gospodine svjedoče, dakle ovo je još jedan primjer kada organi na
8 republičkoj razini šalju informaciju o tome kakav stav treba zauzeti dolje u
9 regijama. A onda su takvu vrstu informacije regije dalje provodile? Da li je to
10 tačno?

11 O: Tako bi trebalo bit' tačno.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, ako biste mogli
13 staviti još nešto ispod mikrofona jer čujemo u slušalicama kako Vaša referentica
14 tipka.

15 G. TIEGER: [simultani prevod] Mislim da je to poslužiteljica možda
16 riješila, ali da vidim da li treba još nešto.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu.

18 G. TIEGER: [simultani prevod]

19 P: Gospodine Kasagiću, sada bih htio da se pozabavimo jednom temom o
20 kojoj se već razgovaralo tokom glavnog ispitivanja. Naime, radi se o tome što
21 ste Vi znali, što ste Vi čuli o zločinima koji su bili počinjeni nad
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 muslimanskim i hrvatskim stanovništvom tokom 1992. godine.

2 O: Je. Da li u Banja Luci ili uopšte?

3 P: Mislim da je pitanje koje Vam je bilo postavljeno se odnosilo na Vaša
4 saznanja općenito. A pitanje je zapravo bilo, ustvari, jedno od pitanja koje Vam
5 postavljeno u vezi s tim je bilo: "Da li ste bili upoznati o nekim razgovorima
6 neformalne prirode među poslanicima o zločinima koji su počinjeni u Bosni?" Vi
7 ste rekli: "Javno se na sjednicama Skupštine o takvim stvarima nije razgovaralo,
8 ali sam od poslanika iz Prijedora čuo da postoji javni logor u Prijedoru.
9 *Keraterm* mislim da se zvao. To su informacije koje sam ja imao."

10 Kao prvo, gospodine Kasagiću, što ste konkretno saznali o logoru
11 *Keraterm* u Prijedoru od njih?

12 O: Saznao sam da su Muslimani uglavnom bili u tom logoru. I znam da
13 jedan Banjalučanin našao se u tom logoru i da je oslobođen. Došao je, jer njegov
14 brat je bio moj komšija. Šta je detaljno urađeno, ne znam jer nikad u tom logoru
15 nisam bio. Al' čuo sam da ih je bilo oko 7.000.

16 P: Na temelju Vašeg odgovora - a Vi me ispravite, ako sam Vas pogrešno
17 razumio - shvaćam da, s obzirom da Vas se pitalo o zločinima u Bosni, a Vi ste u
18 odgovoru rekli nešto o *Keratermu*, ja sam dakle pretpostavio da ste saznali nešto
19 u smislu da su zločini bili počinjeni nad tim muslimanskim zatvorenicima.

20 O: Nisam dalje čuo šta je bilo s njima. Al' sam isto tako saznao da je u
21 Sarajevu, da je bilo nekoliko logora. A šta je bilo sa tim zatvorenicima, nisam
22 čuo.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ne sjećam se da sam Vas nešto pitao sada o Sarajevu. Zamolit ću Vas
2 da se ipak koncentrirate na područja o kojima razgovaramo.

3 Da li ste Vi neformalno dobili bilo kakve informacije o tome da su
4 zatočenici u *Keratermu* bili civili, da su uvjeti u *Keratermu* bili nehumani,
5 brutalni i da su zločini činjeni u sklopu djelovanja tog logora?

6 O: Čuo sam da su bili civili. Koji su zločini bili? Ne znam. Ali, čuo
7 sam da su neki poubijani. Koliko? Ne znam.

8 P: Da li ste to čuli od poslanika iz Prijedora ili?

9 O: Ja mislim da je Srđo pričao o tome, Srđan. Zaboravio sam prezime
10 njegovo.

11 P: Da li je *Keraterm* bio jedini takav objekt gdje su držani zatvorenici
12 o kojem ste nešto čuli tokom 1992. godine, bilo od Vaših kolega poslanika ili od
13 nekog drugog?

14 O: Ja sam čuo *Kerat...Keraterm* iz sredstva informisanja. Da li je još
15 negdje drugdje bilo, ne znam. Možda sam i čuo, al' nisam upamtio. *Keraterm...*
16 često se spominje, pa sam upamtio.

17 P: Kao prvo, ja sam Vas nešto drugo pitao. Ja sam Vas pitao da li je
18 *Keraterm* bio jedini zatočenički objekt za koji ste čuli ili ste nam rekli da ste
19 čuli za *Keraterm*. Rekli ste da ste to čuli na neformalan način od poslanika iz
20 Prijedora. Mene sad zanima da li ste od nekog drugog čuli za neki drugi takav
21 objekat tokom 1992. godine?

22 O: Ne sjećam se.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Samo da izbjegnemo nesporazum.

24

25

26

27

28

29

30

1 Kada Vas je gospodin Tieger pitao za zatočeničke objekte. Molim Vas, da
2 bude sigurno da se sve obuhvaća, tu se misli na centre, logore, koja god imena
3 da su bila tome davana. Dakle mjesta za koja ste dobili informacije da se na
4 njima nalazi veći broj ljudi, koji nisu u vlastitim kućama, koji su okupljeni na
5 određenom mjestu.

6 SVEDOK: Za veći broj ljudi, čuo sam za... samo za Prijedor.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A jeste li čuli za kakve manje grupe?

8 SVEDOK: Spominjali su da su pojedinci, pojedinci u logoru Manjača u
9 Banja Luci. To je bio logor, vojni. Koliko ih je bilo, ne znam.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, Manjača je u Banja Luci, a ne u
11 Prijedoru, ali, da. Neki drugi? Nije bilo nikakvih drugih centara, logora,
12 objekata, kako god hoćete da se to zove, u području Prijedora?

13 SVEDOK: Ne znam.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. To vrijedi za cijelu 1992.
15 godinu?

16 SVEDOK: Da.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete nastaviti, gospodine Tieger.

18 G. TIEGER: [simultani prevod]

19 P: Mogli bismo se vratiti na pitanje neformalnih razgovora sa Vašim
20 kolegama poslanicima i drugim predstavnicima Republike Srpske, ali prije toga
21 želim da se vratim na jedan Vaš komentar tokom glavnog ispitivanja. Naime, to
22 što ste rekli da "javno na sjednicama Skupštine se o takvim stvarima nije
23 raspravljalo". Drugim riječima, nije se raspravljalo o zločinima koji su
24
25
26
27
28
29
30

1 počinjeni u Bosni. Tu citiram sa strane 74 Vašeg glavnog ispitivanja.

2 Gospodine Kasagiću, možda ste upoznati, a možda i niste s time da je
3 Vijeće imalo priliku da pregleda zapisnike cijelog niza sjednica Skupštine
4 bosanskih Srba od 1991. pa nadalje i zbog toga je Vijeće također upoznato sa
5 cijelim nizom stvari koje su bile rečene na sjednicama Skupština. Želim skrenuti
6 Vašu pažnju na neke od tih komentara, da vidim hoće li Vas to podsjetiti na
7 vrstu stvari o kojima se raspravljalo, o vrsti pitanja koja su bila pokretana na
8 sjednicama Skupštine 1992. godine.

9 Imamo nekoliko primjera: 12. maja 1992. ministar zdravlja Dragan
10 Kalinić je govorio o tome kako je perfidan neprijatelj, da mu se ne može
11 vjerovati dok nisu fizički i vojno uništeni, što podrazumijeva eliminiranje i
12 likvidiranje njihovih ključnih ljudi. Također je govorio o vojnoj bolnici u
13 Sarajevu i obavijestio Skupštinu da se on zalaže za uništenje te bolnice, kako
14 neprijatelj ne imao gdje pronaći zdravstvenu pomoć i njegu.

15 Na istoj toj sjednici, gospodin Vještica je govorio o činjenici da se na
16 desnoj obali Une više ne mogu naći Muslimani u srpskoj općini Bosanska Krupa, da
17 su oni evakuirani. I retoričko pitanje je postavio: "Hoće li se oni imati gdje
18 vratiti? Mislim da je to malo vjerovatno nakon što nam je predsjednik saopštio
19 sretne vijesti da je desna obala Une sad naša granica."

20 Gospodin Radić na istoj toj sjednici govorio je o granatiranju i
21 uništavanju gradova i mjesta. Spomenuo je uništenje jedne trećine nekog mjesta.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Na 17. sjednici održanoj u julu 1992. jedan je delegat govorio o
2 njegovoj reakciji u vezi sa posjetom gospodina Karadžića i gospodina Krajišnika
3 Ilidži i kako su bosanski Srbi uspjeli da prošire svoj teritorij istjeravši
4 Muslimane sa onih teritorija gdje su ovi zapravo bili u većini. Na istoj toj
5 sjednici, gospodin Dukić o kome smo i ranije govorili, govorio je o tome kako je
6 istjerao sve muslimanske suce iz Vlasenice, Bratunca i Zvornika. Govorio je o
7 situaciji u Biraču, gdje je bilo 120.000 Muslimana, ali da se nada da se broj
8 najmanje prepolovio.

9 Na istoj sednici, gospodin Nedić -

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, dali ste nam sasvim
11 dovoljno primera. Pretpostavljam da ih ima još, ali možda biste sada već mogli
12 da pitate svedoka, osim ako niste želeli da dovršite citate?

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Pa imam samo još dva.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu, onda. Požurite.

15 G. TIEGER: [simultani prevod]

16 P: Dakle na julskoj sednici, gospodin Milanović je govorio o problemu
17 uhapšenih lica i govorio o stotinama hiljada zatvorenika. A gospodin Nedić i
18 gospodin Karadžić govorili su o tome da su Muslimani podmetnuti Srbima kao narod
19 koji Srbi treba da unište, odnosno čiji dželati treba da budu, i da je taj
20 konflikt zapravo pokrenut da bi se uništili Muslimani.

21 Kao što je Sud rekao, ja bih mogao još mnogo o ovome govoriti, ali želim
22 da Vas pitam ovo, gospodine Kasagiću: pošto ste čuli ovih par primera, da li Vam
23 to pomaže da se prisetite da je tema na tim sednicama bila zločini protiv
24 Muslimana i Hrvata i da se o tome javno govorilo na sednicama? A da su neki od

25

26

27

28

29

30

1 tih sednica bile zatvorene i da se o tome razgovaralo među delegatima, da ste,
2 prema tome, Vi toga bili svesni?

3 O: Ja ne želim ništa da prikrijem, ali toga se ne sećam, zaista. Ja bih
4 želio sve da kažem i u mjeri u kojoj sam ja uključen, ali 13 godina je prošlo.
5 Ne mogu se sjetiti te sjednice.

6 P: Gospodine Kasagiću, da Vam sasvim jasno stavim do znanja sledeće: ja
7 ne tražim od Vas da se priselite svakog detalja, tih komentara svakog poslanika
8 ili bilo kakvih konkretnih informacija koje su Vam oni eventualno rekli. Ono što
9 ja od Vas tražim je ovo: u toku, odnosno dok ste Vi bili na tim sednicama
10 Skupština, a Vi ste nam rekli da ste Vi smatrali svojom obavezom da
11 prisustvujete svakoj od tih sednica, da li je istina da ste, u načelu, saznali
12 da su Muslimani i Hrvati nasilno proterivani iz Republike Srpske?

13 O: To jeste, to jeste tačno.

14 P: A kao legalista, čovek koji se drži prava, zar niste učinili napor da
15 razgovarate sa svojim kolegama, poslanicima kako bi se to sprečilo, zaustavilo?
16 Vi to niste učinili, je li tako?

17 O: Pa nije vrijedilo. Davata je u Novoj Gradišci, na klubu poslanika
18 primjedba zašto u Banjaluci postoje Muslimani i Hrvati. To je neke godine... ne
19 znam koje, ali ja sam izašao i rekao: "Vi koji živite na selima, ne znate kakav
20 je život u gradu. 58.000 je Muslimana i Hrvata. Međunarodna zajednica ne bi
21 oprostila takav odnos prema tim narodima. To bi bila kolona od Banjaluke do
22 Gradiške."

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Kasagiću, ovo ponovo nije
24 odgovor na pitanje koje Vam je postavljeno. Ja razumem, naravno da Vi želite
25 nama da skrenete pažnju da su se u Banjaluci stvari možda na drugi način

26

27

28

29

30

1 odvijale i da nikako nije moglo da se dogodi da se protera 58.000 ljudi. Ali,
2 pitanje je bilo drugo, pitanje je bilo: kada ste u Skupštini čuli za nasilno
3 proterivanje ljudi, ne iz Banjaluke, ali da se to događalo, pitanje je bilo da
4 li ste Vi razgovarali sa svojim kolegama poslanicima da biste videli na koji
5 način se to može zaustaviti? To je bilo pitanje.

6 SVEDOK: Mislím da nisam razgovarao. Mada je jedan poslanik, Marinko
7 Kontić, rekao prije nego što je počeo rat: "Mi moramo vidit kako ćemo s tim
8 narodom živit i naša je sudbina zajedno da živimo."

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sudiya Hanoteau ima jedno pitanje.

10 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Rekli ste nam da ste čuli da su
11 Muslimani bili silom proterivani. Vi ste to rekli. Da li je to, po Vama,
12 podrazumevalo i da su bili uspostavljeni i logori za pritvor, gde su ti ljudi
13 slani nakon što su proterani?

14 SVEDOK: Ja znam za logore u Prijedoru. Za druge nisam čuo.

15 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Niste odgovorili na moje pitanje.

16 SVEDOK: Nije mi poznato da su bili neki logori. Ne znači, ako su
17 protjerivani da su zadržavani u logorima.

18 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, nastavite.

20 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

21 P: Gospodine Kasagiću, pošto ste Vi o tome saznali sa sednica Skupštine,
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Vi dakle niste bili jedini koji ste znali za to. To su znali i svi drugi
2 poslanici srpske Republike, zar ne? Oni su znali o tom prisilnom proterivanju
3 Muslimana?

4 O: Da.

5 P: Sada ću preći na jedno novo pitanje, nešto je drukčije od ovoga. I
6 hteo bih da se sada pozabavimo -

7 G. TIEGER: [simultani prevod] Povlačim to što sam rekao. Samo trenutak,
8 molim.

9 P: Hteo bih sada da se pozabavimo sa dva pitanja koje ste Vi pokrenuli.
10 Prvo, na pitanje koje Vam je postavljeno u toku ispitivanja o jednom dokumentu
11 za koji se koristio izraz "Varijanta A i B". A Vi ste rekli da ste to prvi put
12 videli u Hagu. I rekli ste da se ne sećate da ste o tome čuli 1992. godine, a
13 ako i jeste, da ste to zaboravili.

14 O: Tako je.

15 P: Gospodine Kasagiću, mislite li da je moguće da Vam ja sad skrenem
16 pažnju na neke prilike u kojima ste možda čuli pominjanje Varijante A i B pre
17 nego što ste došli u Hag? Da li bi Vam to možda osvežilo pamćenje o tome da li
18 ste ikada o tom dokumentu čuli?

19 O: Možda kad čujem Vas, da me podsjetite.

20 P: Na 6. sednici od 26. januara Skupštine bosanskih Srba, 26. januara
21 1992. godine gospodin Čizmović je uzeo reč - da li ste bili na toj sednici? On
22 je govorio o nekim stvarima koje su se ticale toga šta treba da učine u narednoj
23 fazi bosanske vlasti. Rekao je: "Da bi se rešio taj problem, predlažem da se
24 počne sa hitnom operacionalizacijom i deklaracijom uspostavljanja srpske
25 republike Bosne i Hercegovine. Zadaci koji su postavljeni u uputstvu 19.

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

petak, 18.11.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 decembra 1991. godine treba izvršiti."

2 O: Ako je bilo u *Holiday Inn*, te skupštine sjećam se. Tu je Savjet
3 ministara izabran.

4 P: A da li se sada sećate da je gospodin Čizmović direktno se pozvao na
5 dokument, odnosno uputstvo od 19. decembra 1991. godine?

6 O: Ne. Ne sećam se pojedinačne diskusije.

7 P: A da li se sada sećate da ste bar do tog trenutka bili saznali za
8 postojanje tog dokumenta "Varijanta A i B" od 19. decembra 1991. godine?

9 O: On u životu nije bio značajan, pa se ne sećam.

10 P: Pa to je prilično generalna tvrdnja, gospodine Kasagiću, za nekoga ko
11 je predsednik izvršnog odbora Banja Luke. Ili, da li je Vama bilo poznato na
12 koji način je prihvaćen taj dokument i na koji način je on odslikan u
13 zapisnicima po raznim opštinama širom Srpske Republike? Dakle, da li imate te
14 informacije, da li Vam je poznato u kojoj meri i da li uopšte jesu, druge
15 opštine primile i taj dokument zaprimile?

16 O: Ne.

17 P: Već sam Vam predočio na događaje od 26. januara kada je gospodin
18 Čizmović rekao: "Zadaci koji su postavljeni u instrukcijama od 19. decembra
19 1991. godine treba da budu realizovani." Da Vam sada skrenem pažnju na jednu
20 produženu sednicu glavnog i izvršnog odbora SDS-a od 14. februara 1992. godine
21 na kojoj je govorio doktor Karadžić. Sećate li se da ste bili na toj sednici?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Na organima SDS na nivou republike nisam bio. Nisam član izvršnog
2 odbora SDS-a Republike Srpske. Ja sam bio član izvršnog odbora SDS-a Banjaluke.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Kasagić, pitanje se odnosilo
4 na glavni i izvršni odbor. Vi ste rekli da niste bili član izvršnog odbora, a
5 zar niste bili član glavnog odbora?

6 SVEDOK: Nisam. Bio sam član izvršnog odbora opštine Banjaluka.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Hvala Vam na tom odgovoru.

8 Gospodine Tieger, nastavite.

9 G. TIEGER: [simultani prevod]

10 P: Na početku te sednice, gospodine Kasagiću, gospodin Dukić kaže da su
11 među onima koji su pozvani i predsednici opštinskih izvršnih komiteta. Da li Vam
12 to pomaže da se prisetite toga da li ste bili ili ne na toj sednici?

13 O: Ne. Ako je glavni odbor, sigurno ni na jednoj sednici glavnog odbora
14 nisam bio.

15 P: Je li to još jedna stvar koju garantujete 1.000%?

16 SUDIJA ORIE: /nedostaje simultani prevod/

17 SVEDOK: Pa ne garant... ne garantujem.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, molim Vas.

19 G. TIEGER: [simultani prevod]

20 P: Gospodine Kasagiću, hteo bih sada da Vam pokažem sledeći dokazni
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 predmet. To je pod brojem 45.

2 Kao što vidite, gospodine Kasagiću, ovo je račun iz *Holiday Inna* za 14.
3 i 15. februar 1992. godine. Tu se vidi da ste Vi tamo boravili. Tu ima ime
4 "Kasagić" Pa zatim se kaže "Skupština SDS-a" i "platio SDS".

5 S obzirom na to da ste Vi bili u Sarajevu toga dana i da ste odseli u
6 *Holiday Innu* gdje je održan taj sastanak i da ste pozvani po službenoj dužnosti
7 da prisustvujete tom sastanku, da li Vam to pomaže da se prisetite da ste bili
8 tamo?

9 O: Ja se sjećam da sam bio u skupštini *Holiday Inna* Republike Srpske,
10 Narodne skupštine Republike Srpske. Ali ovoga; moguće da sam bio. Ne mogu se
11 sjetit.

12 P: A sada ću da Vam predočim neke od napomena u toku te sednice, koje su
13 tamo stavljene.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Molim da se svedoku da verzija na B/H/S-u.
15 Ovde se radi o zapisniku sa sednice od 14. februara.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pod kojim je to brojem?

17 G. TIEGER: [simultani prevod] Pod brojem 13. Za zapisnik, časni Sude, to
18 je P67, tabulator 27; tabulator presretnutih razgovora.

19 P: Gospodine Kasagiću, Vi ste rekli -

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Postavlja se ovde pitanje u vezi s onim
21 računom iz *Holiday Inna*. Tu je pisalo 64A, ali ako sam dobro shvatio, to je iz
22 fusnota iz registratora *Treanor*. A mislim, ne verujem da su sami dokumenti već
23 ušli u dokazni spis. To je materijal iz fusnota. Da? U redu, onda je jasno.

24

25

26

27

28

29

30

1 Možete nastaviti. Sada smo dakle pod brojem 13.

2 G. TIEGER: [simultani prevod]

3 P: Gospodine Kasagiću, mislim da ste rekli da ste imali prilike da
4 pogledate taj dokument "Varijanta A i B" koji Vam je pokazao gospodin Josse ili
5 netko drugi kada ste stigli u Hag. I pretpostavljam, prema tome, da ste videli
6 da se on deli na dva dela i zbog toga je dobio naziv "Varijanta A i B". Odnosno,
7 deli se na dve faze ili dva nivoa, faze primene, odnosno sprovođenja.

8 Da Vam sada skrenem pažnju na četiri različitih mesta gde se pomenjuje
9 druga faza. Najpre, na prvoj stranici, odnosno na stranici 5 i 6 engleskog
10 prevoda, doktor Karadžić kaže: "Ali, ni ptica ne može ući bez Vašeg saznanja.
11 Tj., ako se sećate, to treba imati na umu, faza broj 2 postoji. Znae o čemu
12 govorim? - Znae. Dakle, to je faza broj 2, druga faza sa malim varijacijama. To
13 sada moramo sporije da primenjujemo, da imamo apsolutnu kontrolu ko putuje tim
14 putevima, šta prenose, itd."

15 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, svedok to nije našao.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, gospodine Tieger, pomozite svedoku
17 da nađe to.

18 G. TIEGER: [simultani prevod] To je pod brojem 04002200, u gornjem
19 desnom uglu.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Kasagiću, videćete u vrhu
21 stranice poslednje četiri cifre, 2200; to je na toj stranici.

22 PREVODITELJICA: Primedba prevodioca, to je otprilike na sredini
23 stranice.

24 SVEDOK: Našao sam.

25 G. TIEGER: [simultani prevod]

26 P: I na sledećoj stranici, ponovo otprilike na sredini stranice, doktor

27

28

29

30

1 Karadžić kaže, u toku dela gde pominje referendum Vlade BiH: "Druga stvar koja
2 je veoma važna, a koja nam daje puno moralno pravo da ne prihvatimo nijednu
3 odluku koja proistekne iz referenduma i daje nam pravo da pređemo na nivo broj
4 2, funkcionisanje u vašim područjima."

5 Sledeće mesto gdje se to pominje u toku govora doktora Karadžića, to je
6 na 17. stranici engleskog prevoda i na stranici 2208 Vaše verzije na B/H/S-u,
7 pri dnu stranice. Tu se ponovo pominje faza broj 2. Doktor Karadžić kaže: "Druga
8 faza takođe treba da se promeni, ona o kojoj smo razgovarali; faza, ako je
9 nemate ovde, imate kod kuće."

10 I na kraju, na 24. stranici engleskog prevoda, i to je stranica 2214, u
11 vrhu stranice, doktor Karadžić kaže: "I zbog toga smo vas pozvali danas, da se
12 intenzivira i pojača, da se uvede drugi stepen i da se pojača funkcionisanje
13 vlasti pod svaku cenu na svakom milimetru naše teritorije."

14 I za kraj, gospodine Kasagiću, da ne bi ostalo pitanje o tome jeste li
15 bili prisutni na toj sjednici, zamolit ću Vas da skrenete pažnju na stranicu 26
16 u prijevodu na engleskom ili stranicu 2215 u verziji koju Vi imate, gdje se
17 govori o onome što ste Vi i gospodin Kuprešanin rekli.

18 Gospodine Kasagiću, da li se sada sjećate, s obzirom da ste pogledali na
19 cijeli niz referenci vezanih za sastanak, koji je, kao što je doktor Karadžić i
20 napomenuo, bio sazvan da bi se pojačao i uveo taj drugi stepen. Da li se sada
21 sjećate jeste li znali za uputstvo od 19. decembra, dakle, ovaj dokument koji mi

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 zovemo "Varijanta A i B" tokom 1992. godine?

2 O: Vidim da sam bio prisutan po ovome, ali to je skupština koja je... da
3 li je skupština ili stranka, ja ne znam, al' znam da sam bio u *Holiday Innu*. Ne
4 znam datum. I znam, sjećam se i svoje diskusije. Ako je to taj datum, a datum ne
5 znam.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Kasagiću, ali to Vas nije
7 pitao gospodin Tieger. Pitanje je bilo da li ste se sada prisjetili jeste li
8 bili upoznati sa uputstvom od 19. decembra 1991., tj. dokumentom "Varijanta A i
9 B". To je bilo pitanje koje Vam je postavljeno.

10 SVEDOK: Ne. Ne. Zaista, ne.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dozvolite da Vas direktno pitam: čini se
12 da se to pitanje 1. faze ili 2. faze ili stepena pojavljivalo često tokom te
13 sjednice ili sastanka. Dakle, sada ne govorimo o 19. decembru, ne govorimo o
14 "Varijanti A i B", pustimo sve to na stranu. Da li se sjećate da se razgovaralo
15 o nečem što se trebalo razvijati u dva stepena, a što se u ovom zapisniku sa
16 sjednice ili sastanka često javlja?

17 SVEDOK: Uvaženi sudija, ne sećam se.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li se sjećate da ste bili na sastanku
19 i možda da niste nikako mogli shvatiti o čemu to gospodin Karadžić priča? Kakva
20 dva stepena?

21 SVEDOK: Na jednom sastanku bio sam u *Holiday Innu*. Da li je to taj ili
22 ne, ne znam.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ali prije dva minuta ste rekli da na
24 temelju zapisnika se čini da ste bili na tom sastanku. Pokazani su Vam hotelski

25

26

27

28

29

30

1 računi od tog istog dana. Jeste li ili niste bili na tom sastanku ili sjednici?
2 Ili samo kažete da samo na temelju ovih dokumenata možete zaključiti da ste bili
3 na sastanku?

4 SVEDOK: Na temelju ovih dokumenata mogu zaključiti da sam bio na
5 sastanku.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. A sada ću ponoviti pitanje: da
7 li se sjećate da ste bili na nekom sastanku na kojem je gospodin Karadžić
8 objasnio zašto je sazvan taj sastanak? Naime, kako bi se započelo s provođenjem
9 2. stepena, a da ste Vi tamo sjedili i da jednostavno pojima niste imali o čemu
10 on sad to priča?

11 SVEDOK: Ne sećam se.

12 [Sudije većaju]

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li se sjećate na tom sastanku na
14 kojem jeste bili prisutni, da li se sjećate da li je gospodin Karadžić držao
15 neki govor?

16 SVEDOK: Svi smo govorili. Koliko je on govorio i šta je govorio, ne
17 sećam se.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete nastaviti, gospodine Tieger.

19 G. TIEGER: [simultani prevod]

20 P: Gospodine Kasagiću, i nakon 1992. se spominju "Varijanta A i B" i ta
21 uputstva od 19. decembra 1991. Dozvolite da Vam dam dva primjera sa sjednice
22 Skupštine na kojima ste Vi bili prisutni.

23 Kao prvo, 46. sjednica Skupštine bosanskih Srba od 9. do 11.; pa onda
24 opet 23. tog novembra 1994. Tamo je doktor Karadžić govorio o uputstvu A i B i

25

26

27

28

29

30

1 jasno naznačio koliko su oni važni. Rekao je: "Molim Vas, sjetite se kako je
2 bilo prije rata. Sve nam je bilo jasno u onim općinama u kojima smo bili u
3 većini, kao i u onima u kojima smo bili u manjini. Sjećate se uputstva A i
4 uputstva B? Imali smo krizne štabove koji su jasno znali da oni tamo imaju
5 vlast. Možda su radili neke greške, ali oni su bili vlast tamo."

6 O: Ne mogu se sjetiti posebnih tačaka dnevnog reda na tolikim
7 skupštinama. Ne, ne želim pritajit' ništa, al' ne mogu se sjetit.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li se sjećate da je na nekom od
9 kasnijih sjednica Skupštine da se spominjalo A, B, prvi i drugi stepen, nešto
10 slično?

11 SVEDOK: A i B, ne mogu se sjetit. Samo ciljeva se sjeći...sjetim.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Recite koji su ciljevi bili onda?

13 SVEDOK: Ja se sjećam da je Karadžić izlagao ciljeve i da je to izlagao
14 više na inicijativu vojske koja je govorila da ne zna za što ratuje. I da je to
15 razgraničenje sa...sa dvema zajednicama; da unutrašnje granice uopšte nisu
16 određene, da se tražilo od države da odredi unutrašnje granice, a država je već
17 bila priznata, Bosna i Hercegovina. I spominjalo se Sarajevo, razgraničenje,
18 podela Sarajeva. Ja sam to shvatio kao dio Badinterove komisije.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete nastaviti, gospodine Tieger.

20 G. TIEGER: [simultani prevod]

21 P: Dozvolite da nastavimo na tu temu. Vi ne želite valjda tvrditi da su
22 predstavnici Badinterove komisije bili ti koji su odlučili da se Bosna treba

23

24

25

26

27

28

29

30

1 etnički podijeliti i koji su odlučili da bi granice Republike Srpske trebale
2 biti rijeke Una, Neretva, Sava i Drina?

3 O: Ne, nego je to Lisabonski sporazum, ustvari. Tu sam pogriješio. I to
4 je, kol'ko se sjećam, nije Badinter, drukčije se on zvao. To je predsednik
5 Portugala, predsednik Vlade Portugala.

6 P: Govorite o gospodinu Cutileiru?

7 O: Jeste, Cutileiro.

8 P: Da vidimo sve jasno što ste nam sada rekli. Dakle, Vi tvrdite da su
9 strateški ciljevi Republike Srpske bili nešto što je formulirao gospodin
10 Cutileiro, da je on donio odluku da bi se Bosna trebala podijeliti između
11 nacija? To je ono što Vi nama tu tvrdite?

12 O: Pa nije on dijelio između nacija, nego određena razgraničenja na
13 regije. A mi smo to tražili prije nego što je počeo rat. I to su prihvatile sve
14 tri nacije, predsednici sve tri stranke, Izetbegović, i ispred Srba mislim da je
15 bio Karadžić, i Kljuić, u Lisabonu. Potpisano je u Lisabonu. Međutim, kada su se
16 stranke vratile, odnosno lica ta vratili u Sarajevo, gospodin Izetbegović je
17 odustao od tog sporazuma. Radilo se o regionalizaciji Bosne i Hercegovine.

18 P: Dakle nije bio sporazuma, a nakon toga su vlasti bosanskih Srba
19 počele provoditi, koristeći se vojnim snagama svoje ciljeve etničke ili
20 nacionalne podijele Bosne i Hercegovine; ciljeve razgraničavanja teritorija?

21 O: Razgraničavanja, da. Ali, nisam shvatio i etničko, jer nikome nije
22 bilo zabranjeno da bude na prostorima, prema tim zaključcima, da živi na drugim
23 prostorima.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: To je sve uključivalo i zahtijevanje i pokušaje da se ostvari
2 kontrola nad teritorijama na kojima su bosanski Srbi bili u manjini, zbog - kako
3 su tvrdile vlasti bosanskih Srba - genocida u Drugom svjetskom ratu. Da li je to
4 istina?

5 O: Spominjan je gon...genocid u Drugom svjetskom ratu, ali u kojoj mjeri
6 kontrola da se izvrši, zaista ne mogu govorit'.

7 P: Teritorija Republike Srpske trebala je da uključuje, u skladu sa ovim
8 ciljevima koje ste i sami spomenuli i u skladu sa Ustavom, onu zemlju na kojoj
9 su Srbi bili u manjini, a Muslimani u većini, a obrazloženje je bilo: genocid iz
10 Drugog svjetskog rata. Je li to istina ili nije?

11 O: To ne znam.

12 P: Niste za to čuli? Za tu odredbu Ustava da je opći cilj da se osigura
13 teritorij na kojima su Srbi bili u manjini zbog Drugog svjetskog rata, da oni
14 postanu dio Republike Srpske?

15 O: Spominjano jeste i Ustav je počinjô u članu 1 da je to Republika
16 Srpska, država srpskog naroda i suverenitet Republike Srpske. Međutim,
17 međunarodna zajednica to nije priznala, što je sve na kraju ukinuto. Ti elementi
18 državnosti su ukinuti.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dozvolite da Vas pitam, s obzirom da
20 ipak niste dali direktan odgovor. Gospodine, dakle, da li ste bili upoznati s
21 time, da li ste znali za to da su teritoriji na kojima su Srbi predstavljali
22 manjinsku grupu, da se za njih tvrdilo da su dio Republike Srpske?

23 SVEDOK: Ne.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li Vi nama ovdje kažete da u svim
25
26
27
28
29
30

1 općinama koje je Republika Srpska smatrala dijelom svog teritorija, da je u svim
2 tim općinama prije rata, da su Srbi bili u većini?

3 SVEDOK: Ne. U nekim, bili su u manjini čak.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda, kada sam Vas pitao da li ste bili
5 upoznati s time da teritoriji gdje su Srbi bili u manjini da se tražilo da oni
6 postanu dio Republike Srpske, a Vi ste na to odgovorili... zapravo bi odgovor
7 bio da bi za neke općine to vrijedilo onda?

8 SVEDOK: Pa, ispada da je tako za neke opštine. Jer, prema Beogradu,
9 jedan dio opština je bio većinski muslimanski ili hrvatski, kroz Posavinu.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne samo da se čini, tako je i bilo?
11 Vidim da ste klimnuli glavom. Dakle Vaše klimanje "da" je ušlo u zapisnik.

12 Možete nastaviti, gospodine Tieger.

13 Htio bih dodati nešto, gospodine Kasagiću. Nema potrebe, gospodine
14 Kasagiću...

15 Gospodine Kasagiću, molim Vas, pogledajte prema meni.

16 SVEDOK: Da. Da. Pardon.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nema potrebe da zauzimate defenzivan
18 stav. Mi stvarno pokušavamo samo saznati nešto o onome što Vi znate, o onome što
19 ste iskusili. Želimo samo da nam kažete takve stvari. Ako zauzmete ovakav
20 defanzivan stav, i to u tolikoj mjeri da Vi sami odabirete šta mislite da je
21 najrelevantnije šta biste nam trebali reći, to bi moglo rezultirati time da ćemo
22 mi propustiti neke korisne informacije koje bi mogle koristiti osim nama i oba
23 dvjema stanama ili samo jednoj. Molim Vas, omogućite nama, sucima da donesemo
24
25
26
27
28
29
30

1 pravu odluku na kraju ovog suđenja. A ako budete otvoreni i iskreni, pomoći ćete
2 nam da shvatimo bolje šta se točno događalo, dat ćete nam veću mogućnost da
3 donesemo i pravu odluku.

4 Izvolite, nastavite, gospodine Tieger.

5 G. TIEGER: [simultani prevod]

6 P: Gospodine Kasagiću, Vi ste razjasnili u određenoj mjeri, nakon što
7 ste isprva tvrdili da teritoriji na kojima su Srbi bili u manjini, navodno zbog
8 genocida u Drugom svjetskom ratu, Vi ste na početku to nijekali, ali zapravo Vi
9 ste to dobro znali prilično dugo i čak ste javno takve stvari i govorili. Zar
10 ne?

11 O: Ako postoji pismeni dokaz, jesam. Ali, ne sećam se. Znam da su bili
12 Srbi u veći... u većini u Bihaću, postali su manjina. Al' u Posavini nije bilo,
13 čini mi se, genocida u Drugom svjetskom ratu nad Srbima.

14 P: Gospodine Kasagiću, dozvolite da onda drugačije to postavim. Tokom
15 glavnog ispitivanja, Vi ste sebe, ne samo jednom okarakterizirali kao legalistu,
16 skrenuli ste našu pažnju na neke Vaše humanitarne geste, naznačili ste da ste
17 pristupili SDS-u samo zbog toga što ste se htjeli boriti protiv komunizma, ako
18 se ne varam. Ali, to nije baš cijela priča, gospodine Kasagiću. Vi ste osoba
19 koja je bila ponosna na program SDS-a i osoba koja je među ostalim stvarima
20 ponosno proglašavala taj cilj ponovnog dobivanja onih teritorija na kojima su
21 Srbi bili izloženi genocidu. I nakon tog ponovnog zauzimanja teritorija, to je
22 uzročilo prisilno istjerivanje muslimanskog stanovništva iz tih krajeva. Zar to
23 nije istina? Ne kažem da to sada mislite, ali onda ste to mislili i govorili.

24 O: Nakon zauzimanja tih teritorija, uglavnom ostajali su Srbi. Muslimani

25

26

27

28

29

30

1 i Hrvati su iseljavali. To je Posavina. Šta sam govorio, ne sećam se, ali tako
2 je bilo.

3 P: Vi ste jedan od tih osoba koje su tokom rata govorile o Muslimanima i
4 Hrvatima kao o neprijateljima, koji ste govorili o genocidu počinjenom u Drugom
5 svjetskom ratu, o potrebi da se ti teritoriji vrate Republici Srpskoj, zar ne?

6 O: Pa moguće da sam govorio, al' šta sam sve govorio, ne sećam se. Al'
7 moguće da sam govorio. A nisam smatrao nikada da treba izbaciti druge narode
8 odatle.

9 P: Bili ste prisutni na sjednicama Skupštine, na skupovima na kojima je
10 doktor Karadžić govorio da se sa Muslimanima ne može živjeti; gdje je govorio o
11 demokratskoj prijetnji koju predstavljaju Muslimani, zar ne?

12 O: Bilo je tak'ih govora.

13 P: A to je značilo, kao što je to Brđanin rekao, da se muslimansko
14 stanovništvo mora smanjiti na jedan određen postotak u odnosu na ukupni broj
15 kako bi Republika Srpska mogla biti bezbjedna, zar ne?

16 O: Otprilike tako je to bilo. Jer je spominjana cifra od 5% gdje
17 nacionalne manjine ne ugrožavaju drugu naciju, većinsku naciju. Bilo je to i u
18 Hrvatskoj tako, govora.

19 P: Dozvolite da se pozabavimo sljedećim dokaznim predmetom.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dozvolite da postavim samo još jedno
21 dodatno pitanje. Na pitanje, citiram: "5% ili manje je situacija u kojoj oni
22 više ne predstavljaju opasnost po većinu." Vi ste rekli kada Vam je postavljeno
23 pitanje u vezi sa gospodinom Brđaninom, naime da li je on rekao da se broj
24 stanovnika treba smanjiti kako bi Republika Srpska mogla biti bezbjedna - u

25

26

27

28

29

30

1 većini općina muslimanski segment stanovništva je bio, čak i ako je bio u
2 manjini, ipak sudjelovao sa bitno više od 5%. Kako ste Vi zamišljali kako će
3 onda doći do toga smanjivanja broja na ispod 5%? Da li da to shvatim u svijetlu
4 onog što ste ranije rekli, naime da su prisilna iseljenja bila ono što se
5 dogodilo?

6 SVEDOK: Banjaluka je imala 14.8% Muslimana, 14.9% Hrvata. Zaista to može
7 jedino prisilno. Ali, najveć... -

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Samo malo. Ne govorim samo o Banjaluci.
9 Kada ste rekli da ste razumjeli da se govori o prisilnim protjerivanjima, radi
10 se o onoj sjednici Skupštine, onda se nije govorilo samo o Banjaluci. Ja govorim
11 sada o području Republike Srpske u cjelini.

12 SVEDOK: Ako se spominje brojka od 5%, višak mora se iseliti. Znači, on
13 može samo prisilno ili se iseliti od straha od rata, ili što smanjuje privreda.
14 10% je radilo samo u Banjaluci privrede. Nema zaposlenosti.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, kada ste rekli da ste na
16 skupštini saznali da je došlo do prisilnih iseljavanja, Vi ste to shvatili u
17 smislu da će se dio stanovništva morati iseliti kako bi se ukupni broj
18 muslimanskog stanovništva smanjio na manje od 5%. Da li ste Vi to tako shvatili
19 tada?

20 SVEDOK: Nikad nisam shvatio da će ostati 5% s...samo drugih nacija na
21 jednom prostoru. Smatrao sam da će se vratiti poslije rata. Danas u 21. vijeku,
22 to je nemoguća stvar.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A dok je rat trajao, kao što ste rekli,
24 ono što je bilo preko tih 5%, oni su morali biti iseljeni?

25
26
27
28
29
30

1 SVEDOK: Neke neoru...naoružane, ljudi su ih izbacivali iz stana,
2 stanova. Al' nema uopšte odluke da se oni moraju iseljavati.
3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne, ali je to bilo činjenično stanje.
4 SVEDOK: Jeste.
5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ste Vi to shvatili u kontekstu
6 smanjivanja broja ili postotka muslimanskog stanovništva na tu jednu brojku koja
7 bi bila prihvatljiva iz bezbjednosnih razloga?
8 SVEDOK: Shvatio sam privremeno iseljavanje, ali je sigurno da nikada
9 jedan broj stanovnika se ne vraća, pa i Srba, na prostorima iz Banjaluke. Ostali
10 su u inostranstvu. Djeca neće da se vraćaju.
11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Bili ste suočeni, a i Vijeće je čulo
12 iskaze i dokazne materijale o javnim i nejavnim izjavama, komentarima u kojima
13 se govorilo o tome da se zajedno s Muslimanima ne može živjeti. Kako da mi
14 shvatimo Vaš iskaz gdje Vi kažete da je to bilo samo privremeno, uzevši u obzir
15 takve tvrdnje u kojima se govorilo da se s Muslimanima živjeti zajedno ne može?
16 SVEDOK: Al' ja kao pravnik znam Uns...univerzalnu deklaraciju o pravima
17 čovjeka gdje se privatna imovina ne može oduzeti i on ima pravo da se vrati u
18 svoju privatnu imovinu.
19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, a kako stoji sa prinudnim
20 proterivanjem građana neke etničke grupe? Kako se to uklapa u okvir Univerzalne
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 deklaracije o ljudskim pravima? Čak i ako se to dešava privremeno, za nekoliko
2 godina?

3 SVEDOK: Ne uklapa nikako. To je mimo Univerzalne deklaracije o pravima
4 čovjeka.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Rekli ste nam da iako je došlo do
6 prinudnog proterivanja, da to nije bilo izvedeno na osnovu odluke, već, ako sam
7 Vas ja dobro shvatio, da se to prosto dogodilo.

8 SVEDOK: Jeste. Tako ste me... tako sam i ja shvatio.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Takođe ste nam rekli da ste na
10 skupštini, na republičkoj skupštini saznali o prinudnim proterivanjima
11 Muslimana, da ste tamo čuli da se to dešava. Da li se sećate bilo koje odluke
12 ili bilo koje inicijative na Skupštini u smislu da se ljudi prinudno proteruju?
13 I pošto nikakva odluka o tome nije donesena, treba sada da donesemo odluku da se
14 to odmah prekine?

15 SVEDOK: Ne da sam samo na skupštini čuo i vid... nego sam vidio i na
16 terenu. U Gornj... Donjem Vakuf... Gornjem Vakufu vidio sam grupu civila vojnici
17 srpski istjeruju i prebacuju u Federaciju. Na skupštini, ne sećam se da je bilo
18 odluka da se to prekine.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle Vaš je iskaz da ste Vi saznali za
20 takva prinudna proterivanja na Skupštini, videli to vlastitim očima, a da ipak
21 nikakve praktične inicijative nisu preduzete da se to prekine. Je li sam ja
22 dobro shvatio Vaše reči?

23 SVEDOK: To ste dobro shvatili, ali to je mogao samo mir prekinut.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete nastaviti, gospodine Tieger.
2 Ustvari, čekajte da vidim samo koliko je sati. Došli smo do trenutka kada treba
3 napraviti pauzu. Ne znam da li da Vas pitam, gospodine Tieger, je li ovo pravi
4 trenutak jer sam Vas ja prekinuo u ispitivanju.

5 G. TIEGER: [simultani prevod] Sasvim je u redu, časni Sude, možemo sada
6 otići na pauzu.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete li nam reći procenu koliko će Vam
8 vremena biti potrebno?

9 G. TIEGER: [simultani prevod] Pa svakako će nam biti potrebno ostatak
10 vremena danas. U toku pauze ću nastojati da se organizujem.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim da se svedok izvede iz sudnice.
12 Gospodine Kasagiću, napravićemo sada pauzu od 20 minuta.

13 [Svedok se povlači]

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, u jednom trenutku sam
15 se zapitao kakva je svrha toga da se svedoku predočavaju dokumenti o sastancima
16 na kojima je on prisustvovao, a kojih se nije sećao i mnogih stvari koje su tamo
17 rečene. I čini mi se da dođe trenutak kada, ustvari utisak o njegovom svedočenju
18 polako poprima formu.

19 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala na ovim uputnicama. Pokušaću da na
20 taj način dalje vodim ispitivanje.

21 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni sudija, i ja bih imao nešto da kažem.
22 Proceduralno pitanje.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Je li to o rasporedu? To ćemo
2 učiniti nakon pauze.

3 Sada pravimo pauzu do 13.05h.

4 ... Početak pauze u 12.35h

5 ... Sednica nastavljena u 13.08h

6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite. Izvolite sestiti.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Veće se izvinjava zbog kašnjenja, ali
8 bilo je u vezi s Vašim zahtevom, gospodine Josse.

9 Gospodine Tieger, možete nastaviti.

10 G. TIEGER: [simultani prevod]

11 P: Gospodine Kasagiću, ja sam pre pauze rekao da želim da pređemo na
12 sledeći dokazni predmet, a to je jedna video-traka, video-snimak masovnog jednog
13 skupa iz avgusta 1994., 21. avgusta. I to je pod oznakom 32, a već je uvršteno u
14 dokazni materijali pod brojem P357.

15 Gospodine Kasagić, ja ću Vama pomenuti, pošto Sud već to zna, da je ovo
16 skup na kome je, između ostalih, govorio gospodin Brđanin i rekao, između
17 ostalog, da je obaveza Srba u narednih sto godina da obrišu svoja stopala od
18 prljavih nehrišćana. A na kraju toga, na kraju ovog snimka i Vi ste učestvovali
19 kao jedan od govornika na tom skupu. I hteo bih samo u vezi sa ranijim
20 komentarima koje ste Vi dali da čujemo samo Vaše primedbe tom prilikom.

21 Za prevodioce, samo da kažem, to počinje na stranici 003911 /u engleskom
22 transkriptu: "00:39:11"/.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 [Gleda se video-snimak]
2 "Braćo i sestre, pomaže Bog! Narod koji je s Bogom i Bog je s njim, taj
3 narod izgubiti ne može. Ni od najtežih *fermana* koje nam šalju sa zapada. To su
4 oni isti *fermani* koji su poslije Berlinskog kongresa protjerali turske
5 čar...čarkire /sic/ sa ovih prostora i uveli bečke paragrafe. Danas obrnuto
6 hoće, ali sva zla koja time prijetite, mi znamo. Nas više ne mogu prevariti. Mi
7 smo praštali, mi smo zaboravljali, zato ponavljamo svoju istoriju. Na to nemamo
8 više pravo radi naše djece, radi naših djedova, radi nas sami. Oni nam nude mir,
9 ali taj mir po njima ispada muslimanska, islamska republika. Oni hoće tu
10 republiku na našim prostorima. A njihov vođa, bosanske vojske general, poručuje
11 svojoj vojsci "vaša je država dokle je vaša čizma". A što bismo se mi drugačije
12 ponašali? Mi imamo svoju državu, mi je branimo. Naše granice smo uspostavili i
13 mi ćemo odbraniti. Oni nam poručuju - mi ne priznamo genoced...genocid. Pa to u
14 našem Ustavu piše, naši prostori su na onim prostorima, na svim teritorijama na
15 kojima su genocidom očistili naš narod. Prema tome, mi se odlično razumijemo,
16 ali oni od Vatikana ne razumiju nas. A mi smo se dogovorili već i mi trebamo
17 samo takav mir da sporazum... postignemo i potpišemo u kojem će Srbi biti
18 ravnopravni i Srbi neće nikada nikakvo tutorstvo. Oni nas izgleda ne razumiju,
19 ali mi ne tražimo da nas razumiju. Zato nam sude svojim sudovima, zato nam pale
20 našu istinu, ali ta vatra ne sagorijeva o našoj

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 istini niti nata...naša istina u toj vatri. Te njihove sudije ne mogu da pričaju
2 sa nama, ne umiju i ne znaju, nemaju činjenice na svojoj strani. Mi smo
3 sastavili nebo i zemlju, pa nam ne može ni zemaljska sila ništa ni NATO
4 avijacija. Oni misle... oni misle da smo mi posrnuli, kobajagi, eto, Srbi se
5 zavadili. Ali, zaboravljaju i ne znaju možda od svog studenta koji je pisao,
6 Jablan, bečki student, taj Jablan tek pobjeđuje kada posrne. Mi smo pobijedili i
7 granicu uspostavili svoju.

8 Braćo i sestre, danas slušah vijesti, dolaze iz Francuske i nude
9 polovičan mir braći našoj, Srbi iz Srbije, i rekoše "postepeno ukidanje
10 sankcija". A to je samo iz ob... iz oblasti kulture i sporta i aerodrom u
11 Beogradu samo pod uslovom da NATO snage, odnosno njihove snage dođu na obale
12 Drine. Prema tome, oni nam mir ne nude. Mi ne smemo da se ljutimo na našu braću,
13 kao starijeg brata koji ima pravo u ovom momentu da se ljuti na nas. Ali, mi
14 svoj život bolje znamo i znamo šta nam nude Muslimani i Hrvati u zajednici sa
15 njima. Oni su nas turčili i u svoje vjere ugonili, oni su nas na kolac nabijali,
16 oči im... oči nam vadili. Mi hoćemo svoju kuću oko koje će slobodno vjetrovi da
17 zvižde, a mi slobodno živjeti u toj svojoj kući... Mi to možemo, braćo i sestre
18 i mi smo to izvojevali i mi smo pravoslavci, srpski pravoslavci i pravda je na
19 našoj strani. Hvala Vam i srećno."

20 G. TIEGER: [simultani prevod]

21 P: Gospodine Kasagiću, samo da potvrdim kratko, pre nego što pređem
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dalje, Vi ste to govorili, je li tako?

2 O: Jesam.

3 P: Možda ću se vratiti na to kasnije ako bude vremena, ali da bismo što
4 brže ovo priveli kraju, hteo bih da pređem sada na temu Predsedništva i nečega o
5 čemu ste govorili u toku svog glavnog svedočenja. Vi ste govorili o pojmu
6 "proširenog Predsedništva" i šta je to za Vas značilo. Da bih bio korektan prema
7 Vama, pre nego što nastavite, htio bih samo da kažem da je tema o kojoj smo
8 razgovarali, tu se govorilo o proširenom Predsedništvu ili produženom
9 Predsedništvu ili ratnom Predsedništvu. Pa bih hteo da znam da li, s obzirom na
10 bilo koji od tih izraza ili pojmova, da li to menja neke odgovore koje ste Vi
11 dali o tome šta ste znali o tome telu 1992. godine?

12 O: Ratno Predsedništvo može da postoji samo ako je proglašeno ratno
13 stanje. Ja sam tražio da se i tu uvede taj red, da se progłosi ratno stanje. Jer
14 je nama već u aprilu proglašeno ratno stanje, da bi ratno Predsedništvo
15 odlučivalo o svemu, ne bi bilo ni skupštine onda.

16 P: Međutim, to što Vi govorite ustvari, gospodine Kasagiću, je da ratno
17 Predsedništvo može postojati pravno ili u okviru Ustava, ali samo ako je
18 proglašeno ratno stanje. Međutim, očigledno je da takvo telo može postojati u
19 stvarnosti i bez obzira na bilo kakve deklaracije, je li tako? Ono se prosto
20 može formirati čak i ako ne zadovoljava sve pravne zahteve u svakom detalju, to
21 je samo stvar logike, je li tako?

22 O: Ali njegov značaj nije pravni i ja ga se zato ni ne sećam jer nije
23 pravno...pravno značajno, nije odlučivalo ni o čemu. Skupština je odlučivala,
24 Skupština je postojala. Znači, da postoji ratno Predsedništvo ne bi postojala
25 Skupština.

26

27

28

29

30

1 P: Ja znam da ste Vi sami sebe proglasili za legalistu i razumem da Vi
2 ponovo sada govorite o pravnom značaju, međutim, pogledajmo sada kakav je bio
3 realitet situacije 1992. godine, uključujući i realnost koja je predočena pred
4 članovima Skupštine, uključujući i Vama.

5 Kao prvo, samo u uvodu, hteo bih samo da se složimo oko toga da Vi
6 nikada niste prisustvovali sednicama Predsedništva, je li tako?

7 O: Kol'ko se sjećam, nisam.

8 P: A u toku 1992. godine, ako sam dobro razumeo, Vi niste pregledali
9 nikakve zapisnike sa sednica Predsedništva?

10 O: Ja se ne sećam da sam pregledao.

11 P: U redu. Vi dakle ne znate da je pre 31. maja kada su gospodin
12 Krajišnik i gospodin Đerić prisustvovali sednicama Predsedništva, da je
13 postojala jasna distinkcija između članova Predsedništva i ovih ljudi, kao ljudi
14 koji su prisustvovali, a da su nakon 1. juna u zapisnicima, o njima se govorilo
15 kao o članovima Predsedništva. Vi to niste znali, je li tako?

16 O: Ja se toga ne sećam.

17 P: U redu. A niste znali ni da su zapisnici Predsedništva takođe
18 sadržavali i eksplicitno pominjanje Predsedništva u proširenom sastavu? To je
19 još nešto čega niste bili svesni ili niste znali, je li tako?

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, ako svedok nije
21 pregledao zapisnike, čini se da nema nikakvih saznanja o njima.

22 G. TIEGER: [simultani prevod] Oprostite, časni Sude. Da, čini mi se da
23 je to sad suprotno onome što ste Vi ranije dali kao nalog. Izvinjavam se.

24 P: Dakle, gospodine svedoče, da pređemo na nešto drugo o čemu imate
25 saznanja, a to je razgovor o pitanju o 22. sednici Skupštine u Zvorniku 1992.

26

27

28

29

30

1 godine.

2 Dakle, da li na toj sednici tema "da li ratno Predsedništvo treba i
3 dalje da nastavi da postoji", to je bilo predmet razgovora. Sećate li se toga?

4 O: Ja se na toj Skupštini sjećam svoje diskusije i sjećam da je
5 Karadžić, čini mi se, izabran za predsednika Predsedništva Republike Srpske i da
6 su dva potpredsednika, Biljana Plavšić i Nikola Koljević ostali u saradnji.
7 Znači, trojno Predsedništvo bilo je.

8 P: Pa, zaustavimo se na tome samo, fokusiramo se na tome jer moje
9 pitanje se tiče diskusija u vezi sa nastankom postojanja Predsedništva, ratnog
10 Predsedništva. U vezi s tim, da Vas podsetim samo na komentare, odnosno,
11 izlaganja gospodina Trbojevića i Karadžića na toj sednici.

12 Kao prvo, gospodin Trbojević je pokrenuo pitanje i rekao: "Kao prvo, mi
13 smo uspostavili paralelni sistem vlasti, javni i takozvano pravno ratno
14 Predsedništvo. To je telo koje ne postoji u Ustavu."

15 Dakle to je tema o kojoj se razgovaralo u Skupštini. Sećate li se tog
16 izlaganja gospodina Trbojevića ili ne?

17 O: Ne.

18 P: A zatim je doktor Karadžić odgovorio i rekao: "Ja sam za
19 Predsedništvo umesto predsednika jer ima mnogo posla. I ako gospodin Koljević i
20 ja, ako smo zauzeti, tu je onda Biljana. Ako je ona zauzeta, onda imamo
21 gospodina Krajišnika. Nećemo nikad biti u sukobu, mi u Predsedništvu i nikada se
22 nismo sukobili. Ako neko od nas nije tu, mi prosto, ako neko od nas je
23 preglasan, on prosto ustupi drugim idejama. Mi sve ideje iznosimo na sto, o

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

petak, 18.11.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 njima razgovaramo i onda odlučujemo koja je najbolja."

2 Je li se sećate toga?

3 O: Diskusije se uopšte ne sećam. Sećam se samo moje diskusije.

4 P: U redu. A da li se sećate da su gospodin Maksimović i Đukanović
5 govorili. Oni su bili postavljeni kao poverenici ratnog Predsedništva Republike
6 Srpske, sećate li se toga?

7 O: Ne.

8 P: U redu.

9 G. TIEGER: [simultani prevod] I na kraju, mada razumem činjenicu da
10 svedok o tome ne zna, ali bih hteo da uputim Sud na zapisnik sednice
11 Predsedništva 30. novembra, koje je zaključilo - dakle o diskusiji o temi ratnog
12 Predsedništva i proširenog na republičkom nivou ratnog Predsedništva i kaže se:
13 "Ako ove institucije treba zadržati, onda se mora amandirati Ustav."

14 P: Gospodine Kasagiću, ja uviđam da ima mnogo toga čega se Vi ne sećate,
15 no možda je ovo tema koja je dovoljno bliska nekim od Vaših odgovornosti, pa se
16 možete setiti ovoga u vezi sa ratnim Predsedništvom, a to je - da Vas uputim na
17 20. sednicu Skupštine održanoj u septembru 1992. godine kada se govorilo o
18 pitanjima ustavne komisije ili komiteta za ustavna pitanja. Sećate li se toga?

19 O: Ne. Čini mi se da sam ja bio član ustavne komisije. Jesam bio član
20 ustavne komisije.

21 P: Da, 1992. godine?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Imenovan sam odmah u početku.

2 P: A da li se sećate da su članovi te komisije 1992. godine, a konkretno
3 govorim o ljudima koji su izabrani ili reizabrani u septembru 1992. godine - ako
4 ih se ne sećate, ja mogu ponoviti koja su to bila imena?

5 O: Samo se sjećam imena Slobodana Bijelića. Više se ne znam... i... ne
6 znam više. O...ovdje sam siguran.

7 P: U redu. A prema zapisniku sa te sednice, sledeći ljudi su bili
8 članovi te komisije koji su izabrani ili reizabrani na toj sednici. Predsednik
9 je bio gospodin Krajišnik, zamenik je bio gospodin Čančar, a članovi su bili
10 Maksimović, Bijelica - kao što ste to Vi samo rekli - gospodin Spremo,
11 Trbojević, gospodin Kalinić, gospodin Buha, Pejović i gospodin Milanović.

12 Da li je to u skladu sa Vašim sećanjem na članove komisije?

13 O: Na neke jest, na Milanovića jest; na Maksimovića jest, na Trbojevića
14 - malo se sjećam. Al' najbolje se sjećam Slobodana Bijelića i Milanovića sada.

15 P: U redu. A na toj sednici gospodin Krajišnik je rekao sledeće,
16 govoreći o komisijama rekao je: "Mi smo zatražili da u ustavnu komisiju uđu
17 članovi Vlade i članovi Predsedništva. I tako je ta komisija formirana."

18 Dakle u komisiju je trebalo da uđu članovi Predsedništva i članovi
19 Vlade. Sećate li se toga?

20 O: Ne.

21 P: Iz zapisnika, odnosno transkripta sa te sednice se to vidi. Dakle
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 članovi iz Vlade koji su bili u komisiji su bili gospodin Trbojević i Kalinić.

2 Je li tako? Oni su bili članovi Vlade.

3 O: Oni su bili članovi Vlade.

4 P: A gospodin Milanović, Pejović, Buha, Kalinić, Trbojević, Spremo,
5 gospodin Bijelić, gospodin Maksimović i Čančar, nijedan od njih nije bio član
6 Predsedništva, je li tako?

7 O: Oni su bili poslanici.

8 P: A gospodin Krajišnik je bio taj član Predsedništva koji je bio ušao u
9 tu komisiju kao što je to bilo određeno, zar ne?

10 O: On je bio predsednik Skupštine i ne znam ostalo.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Kasagiću, da li je Vaš iskaz
12 da se ne sećate da je gospodin Krajišnik bio član te Ustavne komisije? Jer
13 pomenuli ste mnoge druge kojih ste se setili, ali niste pomenuli gospodina
14 Krajišnika. A sada kada Vam je konkretno postavljeno pitanje da li je gospodin
15 Krajišnik bio taj član ispred Predsedništva - to je bilo pitanje gospodina
16 Tiegera - Vi ste rekli: "Ne. On je bio predsednik Skupštine."

17 Da li je on bio član te komisije?

18 SVEDOK: Znam da je bio član komisije kad sam i ja bio član komisije. Da
19 li je to ta godina, ne znam.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Opet nam treba dosta vremena da dođemo
21 do poente, a ovo je verovatno važna poenta.

22 Gospodine Tieger, možete nastaviti.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod]

2 P: Gospodine Kasagiću, Vi ste nam ranije rekli o onome što ste saznali
3 1992. godine o zločinima koji su počinjeni protiv Muslimana i Hrvata načelno, a
4 konkretno u Keratermu i u Prijedoru. Sada bih hteo da Vam skrenem pažnju da
5 sledeći dokazni predmet - to je pod brojem 40. No, pre nego što to uradimo...
6 Naime, ustvari, pogledajte najpre taj dokument pod brojem 40.

7 G. TIEGER: [simultani prevod] I molim samo da mu se dodeli broj kao
8 dokaznom predmetu.

9 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet P999, časni
10 Sude.

11 G. TIEGER: [simultani prevod]

12 P: Dokazni predmet P999, gospodine Kasagiću, je članak Srne od 21.
13 januara 1996. godine. U to ste vrijeme Vi bili premijer Republike Srpske ili
14 predsednik Vlade Republike Srpske, a to je bilo nedugo nakon masakra u
15 Srebrenici. Tu se vidi da ste Vi negirali tvrdnje Muslimana i međunarodne
16 zajednice o navodnim zločinima nad Muslimanima u području Srebrenice i
17 Prijedora. Citiramo: "On je rekao da nije bilo nikakvih dokaza za takve
18 tvrdnje."

19 Gospodine Kasagiću, da li je istina da ste Vi 1996. negirali da ima bilo
20 kakvih dokaza o zločinima nad Muslimanima u Srebrenici i Prijedoru? Da li je to
21 tačno?

22 O: Ja sam to čuo i preko Radio Banjaluke, da sam to negirao, međutim,
23 nikada nisam negirao. I čak sam rekao Slobodanu Miloševiću da je bilo zločina u
24 Srebrenici. Elisabeth...Elisa...Elizabeth Warren je bila na tom terenu i
25 primijetila je neke mrtve mladiće u šumama.

26 P: Možete li ukazati nam na neku izjavu u javnosti u kojoj ste Vi kao
27 predsednik Vlade Republike Srpske prihvatili, potvrdili da je došlo do masakra u

28
29
30

1 Srebrenici? Dakle, u ovom periodu kada se bilo taj zločin odvijao ili u vrijeme
2 kada je međunarodna javnost na taj zločin reagirala?

3 O: Gospodin Leighton Smit...Smith, admiral engleske vojske tražio je
4 podršku Vlade da ide pregledat taj teren. Ja sam se saglasio i rekao, ako treba
5 policijska podrška, nema nikakvih problema. On je rekao: "Ne treba." I otišao je
6 na teren da to ispita. Nije mi govorio šta je našao.

7 P: Neću sad puno to detaljno ispitivati, s obzirom na to koliko vremena
8 imam, ali to je nešto sasvim drugo, naime surađivanje s međunarodnim zahtjevima
9 da se omogući pristup u jedno područje je nešto sasvim drugo od prekrivanja od
10 strane vlasti i negiranja na ovako širokim osnovama.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, ja ću Vam, naravno,
12 dati još priliku da o ovome govorite, ali Vi ste suočili svjedoka sa nečim što
13 je iz medija. Svjedok je negirao da je iznio takvu izjavu.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Dozvolite da postavim jedno pitanje da bih
15 postavio temelje, časni Sude.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite.

17 A samo prije toga, da li gospodin Josse ima nešto reći?

18 G. JOSSE: [simultani prevod] Ne. Prethodno pitanje se ticalo široko
19 raširenog nijekanja nečeg, a nije se ticalo vladinog prikrivanja toga. Ali, moj
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 kolega će se sigurno time pozabaviti.

2 SUDIJA ORIE: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

3 G. TIEGER: [simultani prevod]

4 P: Gospodine Kasagiću, zar nije tačno da ovaj članak koji je pred nama,
5 članak iz *Srne*, zar on ne prikazuje zvaničnu reakciju i stav Vlade Republike
6 Srpske do veoma nedavnog vremena? Moje pitanje se tiče ovog poslednjeg paragrafa
7 u kom -

8 G. JOSSE: [simultani prevod] Oprostite što prigovaram, ali koja je
9 poanta ovog pitanja? Da se to odnosi na svjedoka, još bih shvatio, ali "Vlada
10 Republike Srpske sve do danas", kako se to može ticati svjedoka?

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dozvolite da pročitam.

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja pitam premijera u to vrijeme.

13 G. JOSSE: [simultani prevod] Na to nema prigovora, ako se govori o ovom
14 svjedoku u to vrijeme.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ovo što kaže "pa sve do nedavno", to
16 podrazumijeva i u to vrijeme.

17 Dakle, gospodine svjedoče, recite nam da li ovo što tu imamo pred sobom
18 predstavlja odraz zvanične reakcije koju ste Vi iznijeli u to vrijeme?

19 SVEDOK: Zvančina moja reakcija je bila da ja to nisam znao i da sam čuo
20 od predstavnika međunarodne zajednice da je bilo zločina. Ja nisam mogao reći da
21 nije bilo zločina.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pitanje nije bilo da li ste Vi to mogli
23 reći ili niste, nego jeste li rekli. Međutim, ja sam iz Vašeg odgovora shvatio
24 da ovaj članak nije odraz Vaših riječi, da Vi niste negirali da se to dogodilo,

25

26

27

28

29

30

1 nego niste znali.

2 SVEDOK: Nisam znao, nisam mogao negirati.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Po neki put ljudi negiraju stvari koje
4 ne znaju, ali ovo je sad teorija. Da se ne bavimo time, možete nastaviti.

5 G. TIEGER: [simultani prevod]

6 P: U članku kaže da ste Vi rekli da nije bilo dokaza za takve tvrdnje.
7 Da li je to ono što Vi nama sada kažete da ste tada rekli da u to vrijeme niste
8 znali da postojanje takvih dokaza?

9 O: Nisam znao niti sam osporavao ikada u Srebrenici zločine. Jer sam -

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ovo ponovo nije odgovor na Vaše pitanje.
11 Svjedok i dalje smatra da to nije relevantno, izgleda.

12 Molim Vas, sljedeće pitanje.

13 G. TIEGER: [simultani prevod]

14 P: Da li je to ono što ste govorili u to vrijeme, da koliko ste Vi znali
15 tada, da nije bilo dokaza da se iznose takve tvrdnje u vezi sa zločinima u
16 Srebrenici i Prijedoru, da li ste to tada mislili?

17 O: Ja ne znam uopšte da sam govorio da nije bilo dokaza. A za Prijedor
18 nisam uopšte govorio da nema dokaza, neg' sam čuo da po... da su postojala
19 nekakva ubivs... ov... zločini, ali sam isto čuo za Srebrenicu već 1996. Znao
20 sam to, čuo sam, naime. I ne mogu govoriti da sam ja to osporavao.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Za zapisnik, gospodine Tieger, ne
2 usuđujem se spomenuti na kojoj strani jer sam bio prekinut na kratak trenutak.
3 Međutim, kada sam rekao da to nije odgovor na Vaše pitanje, gospodine Tieger, i
4 svjedok misli da još uvijek nema dokaza, to nije ono što sam ja rekao. Ja sam
5 rekao da je Vaše pitanje bilo da li svjedok još uvijek misli da nije bilo
6 dokaza. To je nešto što se razlikuje od onog što je ušlo u zapisnik, a s obzirom
7 da se radi o osjetljivom pitanju, molim Vas, ispravite to.

8 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala.

9 P: 1995. godine, gospodine Kasagiću, nakon što je podignuta Optužnica
10 protiv Radovana Karadžića i generala Mladića, da li ste Vi, dakle tada rekli da
11 bi suđenje njima dvojici predstavljalo suđenje cijelom srpskom narodu za te
12 navodne zločine?

13 O: Sigurno je da sam tako rekao. Suđenje prvim ljudima je suđenje
14 narodu.

15 P: U redu.

16 G. TIEGER: [simultani prevod] U vezi s tim, želi skrenuti pažnju Suda na
17 tabulator 36. Molit ću se da se dodjeli broj dokaznog predmeta.

18 SUDIJA ORIE: /nedostaje simultani prevod/

19 SEKRETAR: [simultani prevod] Časni Sude, tabulator 36 će dobiti oznaku
20 P1000.

21 G. TIEGER: [simultani prevod]

22 P: U tom članku se može pronaći ovaj komentar koji sam Vam ja malo prije
23 spomenuo i to u 1. paragrafu, zar ne?

24 O: Stoji to. Stoji to, al'... da l' sam ovako reko, ne znam. Ali, tako
25
26
27
28
29
30

1 sam razmišljao. Da li "zlobno" ili ne, to ne znam da li sam to rekao.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, Vijeću treba 5 minuta
3 još za neka proceduralna pitanja. Pretpostavljam da ste pred samim završetkom
4 unakrsnog ispitivanja. Istovremeno, ne znam da li gospodin Josse ima još - ima
5 li potrebe da postavi dodatna pitanja svjedoku jer bi i on morao ostati -

6 G. JOSSE: [simultani prevod] Imam uputstva da dosta opsežno izvršim
7 dodatno ispitivanje. Moram razgovarati s gospodinom Krajišnikom.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Razumijem. Istovremeno, Vi ste
9 dovoljno iskusni da procjenite situaciju.

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Samo trenutak, časni Sude.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite.

12 [Odbrana se savetuje]

13 G. JOSSE: [simultani prevod] Nismo uzalud potrošili vrijeme Suda. Od
14 mene se traži zapravo samo da postavljam pitanja o jednoj temi, a bilo ih je
15 više ranije. Tako da to neće predugo trajati. Zbog toga sam htio da -

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, koliko Vama još
17 vremena treba?

18 G. TIEGER: [simultani prevod] Još dva pitanja trebam pokrenuti. Možda
19 desetak minuta, prema mojoj procjeni.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A koliko Vama treba vremena, gospodine
21 Josse?

22 G. JOSSE: [simultani prevod] Za to jedno pitanje, možda pet minuta.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sada se obraćam prevodiocima i
24
25
26
27
28
29
30

1 tehničarima: što znači da bi nam trebalo 15 minuta, plus meni 5 minuta za
2 proceduralna pitanja; Vijeće nema pitanja, kako barem sada stvari stoje. Da li
3 bi bilo moguće, Vijeće danas ne bi moglo raditi kasnije u toku dana. O tom smo
4 razmišljali, ali postoji jedan praktičan problem. Vidim da se slažete, hvala Vam
5 na suradnji.

6 Gospodine Tieger, imate 10 minuta.

7 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude, zahvalan sam Vam.

8 P: Gospodine Kasagiću, iako ste došli ovamo i pokušali da prikažete
9 gospodina Krajišnika kao nekoga ko je zapravo bio ravan Vama, jedan od
10 poslanika. Činjenica je da ste izvan sudnice u drugim situacijama o njemu
11 govorili kao o rukovodiocu, lideru. Nije li to tačno?

12 O: Ma narod ga je prihvatao kao lidera i volio ga je narod. I to je
13 tačno.

14 P: Dakle lider koji je bio na ključnom položaju, zajedno sa svim
15 ovlastima koje je taj položaj sa sobom nosio?

16 O: Da li je bio na ključnom položaju, nisam o tome razmišljao.

17 P: Dozvolite da skrenem Vašu pažnju na dva pasusa i onda ćemo završiti.
18 Prvo se tiče Vaših komentara na 50. sjednici Skupštine. To je pod tabulatorom
19 34. Mislim da u primjerku koji je pred Vama, gospodine Kasagić, to se može naći
20 pod brojem, tj. na stranici koja nosi broj 00845889.

21 Tom ste prilikom rekli:

22 PREVODILAC: Prevodioci napominju da nemaju original.

23 G. TIEGER: [simultani prevod]

24 P: "Najteži posao po mom mišljenju rade oni koji su u rovovima i oni
25 koji su na ključnim položajima na najvišim političkom položajima. Ja ne kažem
26 da sam ja jedan od tih. Mislim na one koji su bili na najvišoj razini.

27

28

29

30

1 Gledam, na primjer, mog prijatelja Momu. Prije nekoliko godina imao je možda
2 samo nekoliko sjedih u kosi, a sad vidim da je potpuno posijedio."

3 Tu ste govorili o gospodinu Krajišniku u skupštini, zar ne?

4 O: Ispada tako da jeste.

5 P: Na kraju bih želio skrenuti Vašu pažnju na neke komentare koje ste
6 iznijeli tokom Vašeg razgovora sa Tužilaštvom 2001. godine. Imamo jednu sitnicu
7 na strani 40, red 24 kada su Vas pitali o posjetama gospodina Krajišnika
8 Banjaluci, Vi ste rekli da je on dolazio zajedno s Radovanom Karadžićem. Obično
9 bi dolazili zajedno.

10 Ali ono što je bitnije za ovo o čemu razgovaramo, skrenuću Vašu pažnju
11 na jedan pasus na stranici 43 ovog dokumenta, gdje Vam je postavljeno pitanje -

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Niste spomenuli pod kojim tabulatorom to
13 trebamo gledati.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja se izvinjavam, 41.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala.

16 G. TIEGER: [simultani prevod] Dakle, strana 43, tabulator 41.

17 P: Postavljeno Vam je pitanje: "Tko je bio odgovoran za takvu vrstu
18 straha koja je uspjela natjerati ljude da odustanu od svega što imaju i presele
19 se u drugu zemlju?" Počeli ste tako što ste odgovorili: "Postojala je jaka
20 propaganda koja je utjerala strah u kosti ljudima." A zatim ste, da sad pređem
21 na relevantan dio za nas u ovom trenutku: "To je sve bilo dio propagandne
22 kampanje čiji je cilj bio da se utjera strah u ljude. Nažalost, rukovodeći

23

24

25

26

27

28

29

30

1 političari ovdje su ljudi koji su bili u zatvoru, Tuđman i Izetbegović zbog
2 svojih nacionalističkih stavova; Krajišnik i Karadžić zbog ekonomskih zločina.
3 Svi su oni htjeli biti kraljevi u svojim malim kraljevstvima, a to se moglo
4 postići samo pokretanjem propagandnih kampanja i laži."

5 To ste Vi rekli tokom 2001., zar ne, gospodine Kasagiću?

6 O: Jesam, ali tad nisam raspolagô informacijom da je obustavljen
7 postupak protiv Karadžića i Krajišnika.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pretpostavljam da to nije predstavljalo
9 srž samog Vašeg pitanja, ali tu se ne govori o boravku u zatvoru, nego o tome da
10 li su ti ljudi koji su spomenuti ikad bili u zatvoru. Jesam li dobro shvatio
11 Vaše pitanje, gospodine Tieger?

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Da. Da, jeste.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle na stranu sve netočnosti, kada
14 odbacimo ta Vaša kasnija saznanja o postupcima protiv gospodina Krajišnika i
15 Karadžića - dakle to na stranu - da li ste Vi ovo ostalo rekli u to vrijeme?

16 SVEDOK: Jesam. Tako sam znao. Znači da sam rekao.

17 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Nemam više pitanja.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Josse, jedno pitanje
19 ste htjeli postaviti svjedoku.

20 Dodatno ispituje g. Josse:

21 P: Gospodine Kasagiću, Vi ste prije ne tako puno vremena rekli da ste
22 saznali razne stvari na sjednicama Skupštine, da niste jedini koji ste takve

23
24
25
26
27
28
29
30

1 stvari znali, da su svi poslanici Srpske Republike za to znali. A pri tome ste
2 cijelo vrijeme govorili o prisilnim iseljavanjima Muslimana i Hrvata.

3 Kada se govorilo u tom kontekstu o prisilnom iseljavanju Muslimana i
4 Hrvata, recite što točno pod tim podrazumijevate?

5 O: Podrazumijevam da je rat i da svako se plaši rata, da privreda nije
6 radila, da nisu mogli se zapošljavati, ostajali su bez posla; da je bilo
7 prisile, iseljavanja iz stanova. I to je to.

8 P: A kako su te informacije se širile među poslanicima u Skupštini?

9 O: Bili su izvještaji o nezaposlenosti, o siromaštvu. Mislim u tom vidu
10 da je bilo riječi. Ja sam čak i jednom napao Vladu zbog toga jer smo
11 raspoložili...raspolagali informacijom da u Banjaluci majka hrani dijete sa
12 hljebom na toploj vodi. To sam u Zvorniku napao Vladu tada.

13 P: Da mi uhvatimo bika za rogove, gospodine Kasagiću. "Prisilna
14 iseljenja", da li taj termin, da li to isto znači što i etničko čišćenje?

15 O: A tu su bili i Srbi iseljavani. A to se može podrazumijevat kao
16 etničko čišćenje, ali zajedno sa Srbima, zbog ekonomskih razloga. Etničko
17 čišćenje je iseljavanje iz stanova.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dozvolite samo jedno pitanje, da li Vi
19 stvarno u svom iskazu tvrdite da je etničko čišćenje, da Vi to shvaćate da to
20 znači uklanjanje ljudi iz stanova zbog ekonomskih razloga? Gospodine Kasagiću,
21 je li to stvarno ono što Vi nama tu sada kažete?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: Ne. Ekonomski razlozi, jedan su razlog /sic/. A iseljavanje iz
2 stanova je drugi razlog. I onaj koji je ostao bez stana, on mora negde ić'.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kao što ste već rekli, a ako se nekog
4 treba ukloniti sa nekog područja, prvi je korak onda da ga se istjera iz stana.
5 Međutim, to još uvijek, po Vama barem, ne predstavlja pravo protjerivanje, zar
6 ne?

7 SVEDOK: Teško ja mogu to osuditi. Pa to sud može osuditi.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja Vas ne pitam da li Vi to osuđujete
9 ili ne. Pokušavam saznati šta Vi podrazumijevate pod terminom "prisilno
10 protjerivanje ili istjerivanje ljudi". Vi ste mi na jedan trenutak kod mene
11 stvorili utisak da smatrate da je takvo istjerivanje, protjerivanje završeno
12 onog trenutka kad ste nekog izbacili iz stana. Ja Vas sad pitam da li je to
13 dovoljno da bi se nekog protjeralo ili je po Vašem mišljenju potrebno da se još
14 nešto dogodi da bi se moglo govoriti formalno o prisilnom protjerivanju ili
15 istjerivanju iz nekog područja?

16 SVEDOK: Nije dovoljno, ako ima negdje drugdje da se smjesti. Pa je
17 nekoliko porodica smještno u jedan stan. Al', ak' se izbaci iz tog stana sve te
18 porodice, onda je to prisilno iseljavanje. Onda nemaju gdje drugdje da se
19 smjeste.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Postavit ću to pitanje jednostavnije:
21 kad ste nam ranije rekli nešto o tome što ste čuli ili saznali u Skupštini u
22 vezi sa tim prisilnim protjerivanjem, da li ste pri tome mislili da su ti ljudi
23 bili izbacivani iz svojih kuća, stanova kroz vrata i da su onda se našli na
24 ulici ili u parku; ili ste govorili o tome da su bili premješteni sa teritorija
25 onog sela, općine ili mjesta gdje su živjeli nekamo drugamo?

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: U Gornjem Vakufu vidio sam da su premješteni, jedna grupa.
2 Mislim da su bili Muslimani, al' ne znam da li su bili Hrvati il'
3 Musli...Muslimani, premještena je prisilno.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zbog čega ne želite odgovoriti na moje
5 pitanje? Vi ste naveli kao izvor ranije ono što ste čuli u Skupštini kao i one
6 stvari koje ste vidjeli vlastitim očima. Ja sam Vas onda sada pitao o onom što
7 ste saznali u Skupštini. Kada se govorilo u Skupštini o tome da su ljudi bili
8 prisilno protjerani, da li ste pri tom mislili da su se oni tako našli samo na
9 ulici, pred svojom kućom ili na nekom polju pred svojom kućom ili ste Vi
10 shvatili tada da prisilno iseljavanje, protjerivanje znači da su istjerani iz
11 njihovih sela, općina, onih prostora na kojima su živjeli?

12 SVEDOK: Isterani iz stanova.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Imate li još pitanja za ovog svjedoka,
14 gospodine Josse?

15 G. JOSSE: [simultani prevod] Ne, časni Sude. Mi smo imali još neka druga
16 područja za dodatno ispitivanje, ali u interesu toga da se ovaj svjedok vrati na
17 vrijeme, ja više neću postavljati pitanja.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospodine Josse. Dozvolite samo
19 da još pročitam dio transkripta za danas.

20 Ispituje Sudsko veće:

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine, kada ste ranije govorili o
22 prisilnim protjerivanjima, kao i o činjenici da međunarodna zajednica, da ona
23 zapravo ne bi prihvatila takva prisilna iseljavanja u slučaju Banjaluke, Vi ste
24 rekli sljedeće: "Međunarodna zajednica ne bi prihvatila takvu vrstu postupanja
25 prema tim ljudima. Nastala bi jedna kolona od Banjaluke pa sve do Gradiške."
26
27
28
29
30

1 Sad razumijem da po Vama, prisilno iseljavanje znači nekoga izvesti,
2 izbaciti iz stana, ostaviti tu osobu pred stanom i možda ga poslati u sljedeću
3 ulicu. Međutim, tada kada ste govorili o prisilnim protjerivanjima, Vi ste sami
4 objasnili da bi to podrazumijevalo jednu kolonu od Banjaluke do Gradiške, što je
5 otprilike 50 kilometara. Kako to?

6 O: Pa jeste. Na pri... ja sam odgovorio na one primjedbe što u Banjaluci
7 žive Muslimani i Hrvati. Ja sam reko, ne možete Vi uporediti život u malim
8 gradovima, u selima sa Banjalukom.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, jer bi protjerivanje tog broja ljudi
10 značilo da će doći do kolone od 50 kilometara jer Gradiška je na granici općine,
11 zar ne?

12 O: Jeste.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da budem sasvim iskren, ja sa prilično
14 velikom poteškoćom mogu pomiriti ono što ste Vi govorili o tim protjerivanjima
15 sa Vašom definicijom koju ste nam na kraju dali. Ako mi na neki način možete
16 bolje razjasniti, molim Vas, učinite to sada.

17 O: Ali ja sam smatrao da se ne mogu protjerati i nije... ni bila ta
18 kolona. Izbacivanje iz stanova je izbacivanje ljudi iz osnovne potrebe i uslova
19 za život. On mora negdje ići. A bilo bi etničko čišćenje da se svi Muslimani i
20 Hrvati iseles iz Banjaluke i presele u Hrvatsku ili negde drugde.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. A šta je sa onom situacijom da
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bi to bila samo privremena situacija, da bi se ljudi kasnije vratili? Da li bi
2 to značilo da bi se oni vratili sa ulice, sa susedne ulice i onda se vratili u
3 svoje stanove? Je l' sam ja to tako trebao da shvatim povratak nakon rata?

4 O: Ne. Trebali ste shvatiti da su oni otišli iz Republike Srpske jer
5 nisu imali gde stanovati i vratili se u svoju imovinu poslije završenog rata.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Da li sam ja onda dobro razumeo Vaš
7 iskaz da proterivanje znači nekoga izvesti iz njegovog stana, ta osoba onda
8 dobrovoljno napusti teritoriju Vaše republike i da je to sve dobrovoljno, osim
9 naravno što su bili izbačeni iz svog stana? Je li to pravilno moje razumevanje
10 toga?

11 O: Pa nije potpuno. Jer, ako nema gde da stanuje, on mora da ide.
12 Prisilno je to već. Nema uslova za život bez stana.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Hvala Vam na tom odgovoru.

14 Nemam više pitanja. Sudsko veće više nema pitanja.

15 Gospodine Kasagiću, hteo bih da Vam zahvalim što ste došli iz daleka u
16 Hag da biste odgovarali na pitanja koja su Vam postavljala procesne stranke i
17 Sudsko veće i želim Vam srećan put kući.

18 Molim da sudski službenik isprati gospodina Kasagića iz sudnice.

19 SVEDOK: Hvala i Vama.

20 [Svedok se povlači]

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, Vi ste zatražili dalje
22 instrukcije u pogledu rasporeda. Pa bi možda bilo od pomoći da najprije

23

24

25

26

27

28

29

30

1 saslušate amandman na raspored iz aprila 2005. godine, dakle izmene i dopune. I
2 ova izjava koju ću sada saopštiti čini izmene i dopune rasporeda Sudskog veća od
3 26. aprila 2005. Prisjetit ćete se da je taj Nalog o rasporedu već jednom bio
4 izmjenjen, čime je omogućeno Obrani da sa izvođenjem svojih dokaza počne 10.
5 oktobra 2005., a ne 12. srpnja 2005.

6 Od početka izvođenja dokaza Obrane, zastupnik Obrane je urgirao kod
7 Vijeća da se Obrani dodijeli dodatno vrijeme za pripremu, što u biti znači
8 dodatno vrijeme tokom kojeg bi Obrana mogla izvoditi svoje dokaze. Trenutni rok
9 za završetak izvođenja dokaza Obrane je 10. mart 2006. Raspored u nalogu od
10 aprila 2005. predviđao je da se taj rok može produžiti pod uvjetom da neka od
11 strana iskaže za to "valjan razlog".

12 Činjenica je da se Obrana već sada suočava sa problemima u rasporedu. Ja
13 ću navesti samo neke od tih problema.

14 Bilo je značajnijih neželjenih praznina u hođu, tokom rasporeda do sada.
15 Postoji nemogućnost da se planira dolazak svjedoka, osim kratkoročno. Sažeci
16 prema pravilu 65 su uglavnom nedovoljni, ili imaju veće manjkavosti. Smanjeni
17 spisak svjedoka Obrane nije dostavljen. Procjene za glavno ispitivanje čine se
18 da su čisto nagađanje, a ne da su bazirane na prethodnim razgovorima sa
19 svjedocima. Većina materijala koja se ima namjeru uvrstiti u spis se predočava u
20 zadnji čas, a uglavnom se radi o neprevedenom materijalu. Vještaci još nisu
21 identificirani. Dokazni materijal prema pravilu 92 se tek treba prikupiti uz
22 formalne okolnosti koje za to postoje. I zastupnik Obrane se iskazao kao
23 nesposoban da se obaveže da će završiti sa izvođenjem dokaza do određenog

24

25

26

27

28

29

30

1 datuma.

2 Takva situacija izaziva veliku zabrinutost kod Vijeća. Mi smo uvjereni
3 da i jedna i druga strana, kao i gospodin Krajišnik smatraju isto tako. Vijeće
4 razumije da spor sa Tajništvom koji se ticao financija, da je on riješen putem
5 sporazuma. Ja ne kažem da se radi o sporazumu kakav bi Obrana voljela, ali
6 sporazum je postignut.

7 Procjena onog doprinosa kojeg gospodin Krajišnik treba dati za svoju
8 obranu, na nju nije imao taj sporazum nikakav utjecaj. Ipak, radilo se o
9 valjanom razlogu ili ne, mi smo odlučili da odobrimo Obrani dodatnih sedam
10 tjedana da se pripremi i izvede svoje dokaze. To znači da se izvođenje dokaza
11 Obrane mora završiti do 28. aprila 2006. Svi drugi datumi koji se nalaze u
12 nalogu iz aprila 2005. također se pomiču za sedam tjedana. Valjan razlog i dalje
13 će biti uvjet potreban da bi se produžili ti novi datumi. Međutim, izvođenje
14 dokaza Obrane se neće dalje odgađati, osim ako se ne budu pokazale postojanje
15 izvanrednih okolnosti, što je prilično viši kriterij nego samo valjan razlog.

16 Ovim smo završili izmjenu Vijeća u odnosu na Nalog o rasporedu iz aprila
17 2005.

18 Vijeće bi sada željelo objasniti stranama nekoliko pitanja, a posebno
19 pri tome se misli na Obranu. Suđenja u kontekstu ovog Međunarodnog suda imaju
20 neke svoje karakteristike. Jedna od takvih karakteristika je preveliki broj
21 potencijalno relevantnih svjedoka. To posebno vrijedi za ovaj predmet pred nama,
22 jer on obuhvaća događaje u velikom dijelu Bosne i Hercegovine koji su se
23 odvijali tokom period od većeg broja mjeseci.

24 U predpretnoj fazi Vijeće je u znatnoj mjeri smanjilo ukupni
25
26
27
28
29
30

1 materijal za argumentaciju Tužilaštva. To je kasnije dodatno bilo skraćeno i
2 smanjeno tokom suđenja. Na kraju je Tužilaštvu bilo naloženo da završi sa
3 izvođenjem dokaza do 20. jula ove godine. Zapravo je Tužilaštvo se našlo
4 ograničeno na to da može pozvati samo one osobe koje smatra najrelevantnijim
5 svjedocima.

6 Postoji javni interes u tome da se Tužilaštvu da dovoljno vremena i
7 resursa i da se krivično gone oni za koje se sumnja da su počinili zločine, kao
8 što postoji javni interes osim privatnog interesa naravno, dakle postoji javni
9 interes da se svakom optuženom omogući da ima dovoljno vremena i resursa da se
10 brani. Vijeće je ono koje se mora pobrinuti da je taj sukob strana na neki način
11 pravičan. A istovremeno se treba paziti da suđenje bude ekspeditivno, što je
12 također u javnom interesu.

13 Iz toga slijedi da Obrana, kao što je i Tužilaštvo moralo, mora
14 pripremiti najrelevantnije svjedoke za svoju argumentaciju i iznijeti što je
15 moguće više dokaznog materijala u ograničenom vremenu koje joj je omogućeno. Ne
16 radi se o nečem što može beskonačno dugo trajati.

17 U uobičajenim okolnostima, kada je Obrana na adekvatan način ispunila
18 zahtjev pravila 65ter (G), onda Vijeće se nalazi u položaju da odredi broj
19 svjedoka koji Obrana može pozvati, i ako je neophodno, da skрати procijenjeno
20 vrijeme za svakog od svjedoka. Ovdje govorim o pravilu 65ter, paragrafi B i C.
21 To Vijeću daje mogućnost da planira i održava kontrolu nad samim vođenjem
22 postupka.

23 Zbog toga što Obrana nije Vijeću dala neophodne informacije da bi moglo
24 donijeti odluku u skladu sa pravilom 73ter, mi smo umjesto toga se odlučili da
25 Obrani omogućimo određeni vremenski period unutar kojeg mora pozvati svoje
26 najrelevantnije svjedoke. Na Obrani je u najvećoj mjeri da odluči kako da na

27
28
29
30

1 najbolji način se posluži ovim vremenom koje smo im omogućili od sada pa do 28.
2 aprila za izvođenje i pripremanje njihove argumentacije.

3 Vijeće je dobro upoznato, a i strane bi to trebale znati, da ako ne
4 postoji dobro organiziran raspored za izvođenje argumentacije Obrane da bi to
5 moglo imati utjecaj na kasnije događaje. Vijeću bi kasnije se moglo učiniti da
6 je teško utvrditi da postoje dovoljni razlozi da se ne držimo rasporeda kakav je
7 sada zakazan jer mjesto ili točka s kojom bismo to mogli uspoređivati, a to bi
8 bio jedan dobro organizirani raspored koji se na početku predaje; mi to nemamo.
9 I zbog toga se Vijeće mora oslanjati na vlastitu procjenu kada procjenjuje da li
10 postoje valjani razlozi da se izmijeni Nalog o rasporedu koji postoji.

11 Ja bih želio skrenuti pažnju Obrane na to da je vrlo vjerojatno da će u
12 slučaju da nastave ovim tempom izvoditi dokaze do kraja aprila 2006. uspjeti da
13 pred Vijeće dovede ne više od 40 svjedoka, uključujući i gospodina Krajišnika i
14 njegov iskaz. To je mnogo manji broj nego što je bilo navedeno u spisku koji je
15 Obrana dostavila u skladu sa pravilom 65ter (G). Ako se Obrana zanima za
16 matematiku koja predstavlja osnov za računicu koje je Vijeće napravilo, imamo
17 jedan kalendar koji je označen različitim bojama i koji možete dobiti od
18 predstavnika Tajništva.

19 Što se tiče kratkoročnog Naloga o rasporedu, Vijeće je odlučilo da
20 odobri zahtjev Obrane da se prekine sa radom, počevši od 24. ili 25. novembra,
21 ovisno kada će biti završen rad sa predstojećim svjedocima. Zasjedanje će se
22 ponovo nastaviti - tu piše 5. decembra - da, tako je, 5. decembra i radit će se

23
24
25
26
27
28
29
30

1 dva tjedna. Nakon toga će uslijediti zimska pauza. A zasjedanje će ponovo
2 početi, ovdje stoji, u srijedu 11. januara. Ja tu moram dodati da sam prije samo
3 nekoliko sati, to je da smo prije nekoliko sati dobili zahtjev da ne zakazujemo
4 nikakva zasjedanja za tjedan između 9. i 13. januara. Dakle ovo će se ipak
5 morati možda razmotriti. To bi moglo imati veze sa radovima u sudnicama, da neće
6 sve biti raspoložive. Dakle to se još može promijeniti.

7 Nakon tog tjedna, nećemo zasjedati jedan tjedan. Iskaz gospodina
8 Krajišnika bi trebao početi u ponedjeljak 23. januara 2006. A nakon njegovog
9 iskaza Vijeće ne zna kakav je program za dalje.

10 Vijeću je naloženo da specificira program svjedoka i koje dane želi da
11 se ne zasjeda najmanje dva tjedna unaprijed. A to je obaveza koja je stalna za
12 Obranu.

13 Što se tiče vještaka, Obrani se nalaže da najavi ima li namjeru pozvati
14 vještake, a ako ima, tko će oni biti, i to do 13. januara 2006. Utorak, 28.
15 februara 2006. je rok do kojeg treba dostaviti eventualne izvještaje vještaka.

16 Za kraj, Vijeće naglašava da odgovornosti i dužnosti Vijeća prema
17 pravilu 90 (F) nisu ni na koji način pod utjecajem ovog novog rasporeda, te da
18 će Vijeće pomno pratiti dalji razvoj događaja.

19 Ja bih ovome hteo da dodam da je kratkoročni raspored koji sam Vam
20 upravo dao, da on postoji u tolikoj meri u kojoj je Odbrana, odnosno on je
21 napravljen tako da odgovara onome što je Odbrana zatražila u razgovoru sa našim
22 pravnim savetnikom. A zbog toga Raspravno veće smatra da Odbrana naravno može da

23
24
25
26
27
28
29
30

1 organizuje svoj predmet na bilo koji način na koji ona to želi, ali 28. april je
2 datum koji se neće lako pomerati. Sudsko veće, naime, neće moći to da učini, ako
3 ne postoji dugoročno valjano planiranje, Sudsko veće ne može biti od pomoći
4 Odbrani u boljem organizovanju izvođenja svojih dokaza, niti može dati direktive
5 druge prirode, osim one da ukaže na taj krajnji rok od 28. aprila.

6 Ovim zaključujemo naše napomene o rasporedu.

7 Je li to jasno, gospodine Josse?

8 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Mi ćemo vrlo pažljivo
9 proučiti Vaše reči. I jedini drugi komentar koji bih mogao reći je u vezi sa
10 utorkom, naime u toku današnjeg dana videli smo novi kalendar koji je napravljen
11 za sudnicu i tu ponovo vidim da u utorak radimo ujutro. Da li mogu sada da
12 proverimo i da definitivno utvrdimo da li se radi u utorak popodne?

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To ću morati da proverim, ali po onome
14 kako sam shvatio, to se nedavno promenilo, pa je moguće da se još uvek ne vidi u
15 rasporedu sudnica. Ali ću to još jednom proveriti, a onda možete kontaktirati
16 gospodina Nilssona.

17 G. JOSSE: [simultani prevod] Samo još dve vrlo kratke stvari. Naime radi
18 se o zaštićenom svedoku. Ne znam da li je to nešto o čemu želite da čujete naše
19 usmene argumente u ponedeljak.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa najpre moraju stranke da se dogovore
2 o tome da li su saglasne sa izricanjem zaštitnih mera, a ukoliko se složite,
3 onda ćete nam dati svoje argumente i razloge za njih, a i odgovor ćemo čuti od
4 Tužilaštva. Tako da onda nije ni potrebno da se iznose usmeni argumenti. A ako
5 ne uspete da se saglasite, onda naravno želimo o tome da čujemo što pre.

6 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa za kraj samo još ovo: ja ću naravno biti
7 u kontaktu s gospodinom Tiegerom u vezi sa tim, no ja ću možda imati neke još
8 argumente koje ću želeti da izložim u vezi sa njegovim unakrsnim ispitivanjem
9 danas. Ali, pridržavam to pravo da se vratim na tu temu kasnije, nakon razgovora
10 sa njim, jer danas za to nije bilo vremena.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, u redu. Ako ne budete uspeli da se
12 saglasite i dođete do nekog zajedničkog stava, onda ću svakako čuti od Vas
13 nastavak.

14 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala Vam, najlepša. Ja više nemam ništa.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hteo bih još jednom da se izvinem
16 prevodiocima i tehničarima što smo ovako dugo radili. Ali, bar smo omogućili
17 gospodinu Kasagiću da se vrati kući. Prema tome, svima hvala. I nadam se da ćete
18 imati lep vikend. A sada završavamo sa radom i nastavljamo sa radom u ponedeljak
19 ujutro u 9 časova u sudnici broj 3.

20 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite.

21 ... Sednica završena u 14.22h.

22 Nastavak zakazan za ponedeljak,

23 21.11.2005. u 09.00h.

24

25

26

27

28

29

30